

2025
ເມືອງ ຈຳພອນ

**ແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ
ແລະ ແຫ້ງແລ້ງແບບເຊື່ອມ
ສານ ສຳລັບເມືອງ ຈຳພອນ**

Aluvium and Hydrotech
Consulting

ບົດລາຍງານສະບັບສົມບູນ

ແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ແບບເຊື່ອມສານ ສຳລັບ
ເມືອງຈຳພອນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

ສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການໃນການເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃນການຮັບມືກັບ
ສະພາບອາກາດໂດຍຜ່ານການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ການປັບ
ຕົວຕາມລະບົບນິເວດ (RFP-005-2023)

alluvium

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ກະກຽມໂດຍຊ່ຽວຊານຈາກ the Alluvium Group (Alluvium) ແລະ Hydrotech Consulting (HTC) ສໍາລັບໂຄງການພັດທະນາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNDP) ແລະ ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (DWR) ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE), ສປປລາວ ເພື່ອໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການໃນການເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃນການຮັບມືກັບສະພາບອາກາດໂດຍຜ່ານການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ການປັບຕົວຕາມລະບົບນິເວດ (RFP-005-2023).

ທີ່ປຶກສາ: Harry Virahsawmy, Simon Hammer; Dr Bae Pheaxay, Oukham Phounpakone, Dr. Bounhome Kimmany, Sengaloun Vongthana, Aksheyta Gupta.

ກວດແກ້ໂດຍ: Simon Tilleard

ອະນຸມັດໂດຍ: Simon Tilleard

ສະບັບທີ: 03

ວັນທີເຜີຍແຜ່: ກຸມພາ, 2025

ເຜີຍແຜ່ໂດຍ: Phingsaliao Sithiengtham (UNDP), Bernard Kipngetich Bett (UNDP), Singthong Phanthamala (DWR).

ການອ້າງອີງ: Alluvium and Hydrotech Consulting, 2024, Integrated Climate-Resilient Flood Management Strategy (ICFMS) for Champhone District, Final report prepared by the Alluvium Group and Hydrotech Consulting for the United Nations Development Programme (UNDP) and Department of Water Resources (DWR), Lao PDR.

ຮູບໜ້າປົກ: ບ້ານເພຍກ່າ, ເມືອງຈໍາພອນ (Alluvium 2024).

ສາລະບານ

1.	ການສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບອາກາດຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບໄຟນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ.....	1
1.1	ຄວາມເປັນມາ.....	1
1.2	ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ, ແຜນການ ແລະ ຍຸດທະສາດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ	2
1.3	ຂະບວນການສ້າງແຜນ.....	4
2.	ການປະເມີນສະພາບພື້ນທີ່ໂຄງການ	7
2.1	ສະພາບດ້ານຜູມສາດ.....	7
2.2	ລະບົບນິເວດ.....	7
2.3	ສະພາບທາງດ້ານຜູມອາກາດ ແລະ ອຸທິກກະສາດ	8
2.4	ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.....	13
2.5	ຄວາມສ່ຽງໄຟນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ	14
3.	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ 2025-2029	25
3.1	ເປົ້າໝາຍ.....	25
3.2	ຈຸດປະສົງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	25
3.3	ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	35
4.	ເອກະສານອ້າງອີງ	37
5.	ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	38
	ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A – ແຜນທີ່ນໍ້າຖ້ວມບ້ານເປົ້າໝາຍ.....	38
	ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ B – ການສະເໜີໂຄງລ່າງຂອງບ້ານເປົ້າໝາຍ.....	42

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ 1. ຂະບວນການ ແລະ ໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນການພັດທະນາແຜນ ICFMS	5
ຮູບທີ 2. ແນວຄິດການປັບຕົວຕາມລະບົບນິເວດທີ່ສ້າງແນວຄວາມຄິດຢູ່ໃນກອບການບັງຄັບ-ຄວາມກົດດັນ-ລັດ-ຜົນກະທົບ-ການຕອບສະໜອງ.....	6
ຮູບທີ 3. ໂຄງຮ່າງຂອງ UNDP ສໍາລັບລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (ທີ່ມາ: UNDP, 2018)	6
ຮູບທີ 4. ລັກສະນະທາງພູມສາດຂອງເມືອງຈໍາພອນ.....	10
ຮູບທີ 5. ສະພາບຄວາມທຸກຍາກພາຍໃນເມືອງຈໍາພອນ	11
ຮູບທີ 6. ການນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດທິດິນພາຍໃນເມືອງຈໍາພອນ.....	12
ຮູບທີ 7. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 2 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)	15
ຮູບທີ 8. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)	16
ຮູບທີ 9. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 50 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)	17
ຮູບທີ 10. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)	18
ຮູບທີ 11. ວັນແຫ້ງແລ້ງຕິດຕໍ່ກັນ (ຄ່າສະເລ່ຍລາຍປີຕໍ່ເມືອງ) ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 5 ປີ (ຊ້າຍເທິງ), 10 ປີ (ເທິງຂວາ), 50 ປີ (ຊ້າຍລຸ່ມ), ແລະ 100 ປີ (ລຸ່ມຂວາ) (ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Antea, 2024).	20
ຮູບທີ 12. ລະບົບການພະຍາກອນ ແລະ ເຕືອນໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.....	21
ຮູບທີ 13. ສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນເມືອງຈໍາພອນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.....	23
ຮູບທີ 14. ການຈັດລະບຽບການປົກຄອງ.....	35
ຮູບທີ 15. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສໍາລັບບ້ານ ເພຍກ່າ	38
ຮູບທີ 16. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສໍາລັບບ້ານ ເພຍກ່າ	39
ຮູບທີ 17. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສໍາລັບບ້ານ ດົງເມືອງ.....	40
ຮູບທີ 18. ຂອບເຂດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສໍາລັບບ້ານ ດົງເມືອງ.....	41
ຮູບທີ 19. ແນະນໍາການລົງທຶນຜື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສໍາລັບບ້ານເພຍກ່າ.	42
ຮູບທີ 20. ແນະນໍາການລົງທຶນຜື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສໍາລັບບ້ານດົງເມືອງ.....	43
ຮູບທີ 21. ແນະນໍາການລົງທຶນຜື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສໍາລັບບ້ານສີວິໄລ.	44

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງທີ 1. ປະເພດການປົກຫຸ້ມພື້ນທີ່ເມືອງຈໍາພອນ	8
ຕາຕະລາງທີ 2. ຄວາມສຽງໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການຄາດຄະເນຜົນກະທົບສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ (Antea, 2024)	14
ຕາຕະລາງທີ 3. ລາຍການສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ເມືອງຈໍາພອນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ	22
ຕາຕະລາງທີ 4. ຊ່ອງຫວ່າງໃນເມືອງຈໍາພອນ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (EWS) ສໍາລັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ	24
ຕາຕະລາງທີ 5. ເປົ້າໝາຍແຜນດໍາເນີນງານ ແລະ ສະເໜີການລົງທຶນໄລຍະ 2025-2029	26
ຕາຕະລາງທີ 6. ຄາດຄະເນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງຂັ້ນເມືອງ ພ້ອມສະເໜີການລົງທຶນໄລຍະ 2025-2029.....	27
ຕາຕະລາງທີ 7. ແຜນງານ ແລະ ແຜນດໍາເນີນງານ ສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ (2025-2029).....	28

ອະນິບາຍຄຳສັບຫຍໍ້

DAFO	ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ
DoNRE	ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ
DWR	ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ
DMH	ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ
EbA	ການປັບຕົວໂດຍອາໄສລະບົບນິເວດ
EWS	ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ
GEDSI	ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ຄວາມພິການ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມທາງສັງຄົມ
ICFMS	ແຜນການຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ແບບເຊື່ອມສານ
ICM	ການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ
Lao PDR	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
IWRM	ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ
LPC	ນະຄອນຫຼວງພະບາງ
MoLSW	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
MoNRE	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
NDMC	ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ
MTC	ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
MoICT	ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
MWPT	ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ ແລະ ຂົນສົ່ງ
PoNRE	ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ
UNDP	ໂຄງການພັດທະນາສະຫະປະຊາຊາດ
XBH	ອ່າງຮັບນ້ຳເຊບັ້ງຫຽງ

ນິຍາມຄຳສັບ

Flood extent: ຜືນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກນ້ຳຖ້ວມ.

Riverine Flooding: ນ້ຳລີ້ຕາຝັ່ງ ເຊິ່ງເອີ້ນກັນວ່າ ນ້ຳຖ້ວມແມ່ຈາກນ້ຳ ເກີດຂຶ້ນເມື່ອແມ່ນ້ຳ, ລຳນ້ຳ ຫຼື ສາຍນ້ຳອື່ນໆ ໄຫຼລົ້ນຝັ່ງເນື່ອງ ຈາກຜົນຕົກນັກຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາດົນ ສິ່ງຜົນໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມໃນຜືນທີ່ອ້ອມຂ້າງເປັນບໍລິເວນກວ້າງ.

Hazard mapping: ແຜນທີ່ຄວາມອັນຕະລາຍ, ໝາຍເຖິງແຜນທີ່ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຜືນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ຜືນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການ ເກີດຄວາມອັນຕະລາຍ.

Representative Concentration Pathways (RCP): RCP ໝາຍເຖິງສົມມຸດຖານການຈຳລອງການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວທີ່ ລະດັບຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນແຕກຕ່າງກັນ ຮ່ວມກັບການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນ ເຊິ່ງສອດຄ້ອງກັບຜົນການສ້າງແບບທາງ ພູມອາກາດ. ສົມມຸດຖານການຈຳລອງການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວທີ່ລະດັບ 4.5 (RCP 4.5) ອາດຈະມີຈຸດສູງສຸດຢູ່ພາຍໃນປີ 2040 ຈາກນັ້ນກໍ່ຈະຫຼຸດລົງ. ສຳລັບ RCP 4.5 ການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວຍັງຄົງຈະສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນຕະຫຼອດສະຕະວັດທີ 21.

ຄຳນຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ແບບເຊື່ອມສານ ສຳລັບເມືອງຈຳພອນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສະບັບນີ້ ແມ່ນ ໄດ້ສະໜອງແຜນການດຳເນີນງານແບບລະອຽດ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມທົນທານຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພ ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໃຫ້ບັນລຸໄດ້ເຖິງໝາກຜົນອັນດີທີ່ສຸດໃຫ້ ແກ່ເສດຖະກິດລວມ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ແຜນ ICFMS ສະບັບນີ້ ແມ່ນມີຄວາມສອດຄ່ອງໄປຕາມທິດທາງຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ (ສະບັບປັບປຸງປີ 2017), ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2030, ແຜນການຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ແຜນພັດທະນາຂອງແຂວງ ແລະ ແຜນພັດທະນາຂອງເມືອງ.

ICFMS ສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍການຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ກົມ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງຈຳພອນ ພາຍ ໃຕ້ໂຄງການ IWRM-EBA ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (GEF) ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP).

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃນນາມຕາງໜ້າອົງການປົກຄອງເມືອງຈຳພອນ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງສະຫວັນ ນະເຂດ ແລະ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງ ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕະຫຼອດຮອດພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ໄດ້ມີການປະສານສົມທົບກົມກຽວກັນ ໃນການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງສະບັບ ນີ້ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຮ່ວມມືກັນຢ່າງສະໝິດແໜ້ນ ລະຫວ່າງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ພາກເອກະຊົນ, ບັນດາຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ແລະ ຊຸມຊົນ ເພື່ອຜ່ອມກັນບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງທີ່ຕັ້ງໄວ້ ປະກອບສ່ວນໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນເມືອງຈຳພອນໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

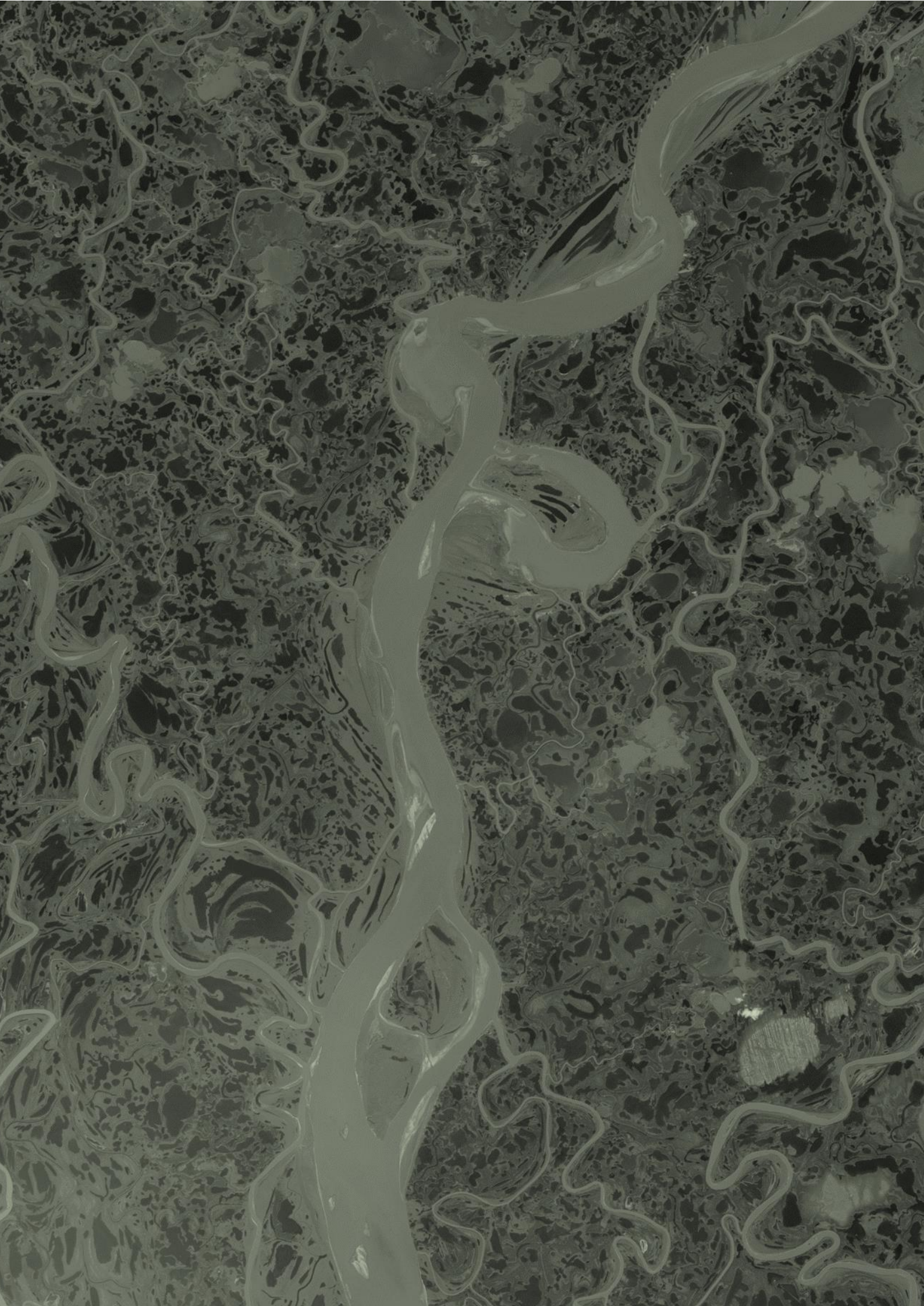
ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງຄະນະຮັບຜິດຊອບທີ່ໄດ້ສຸມເຫື່ອແຮງ, ສະຕິປັນຍາ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ໃນການ ສ້າງແຜນນີ້ຂຶ້ນມາຈົນສຳເລັດ. ສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນມາຍັງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ຄຳຄິດຄຳເຫັນ ໃຫ້ແຜນສະບັບນີ້ສົມບູນຂຶ້ນ. ພິເສດຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ທາງດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການ. ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເຊື່ອມສານເຂົ້າກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງເມືອງ ແລະ ແຜນການຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມນັ້ນກໍຈະໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ ແລະ ປັບປຸງເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ທີ່ ເມືອງເຊໂປນ, ວັນທີ/...../.....

ຫົວໜ້າກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ຫົວໜ້າ ພຊສ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

ເຈົ້າເມືອງຈຳພອນ

1. ການສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບອາກາດຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ

1.1 ຄວາມເປັນມາ

ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ປະກອບມີ 15 ເມືອງ (ລວມທັງເມືອງສອງຄອນ) ແລະ ມີ 1,022 ບ້ານ, ມີປະຊາກອນທັງໝົດປະມານ 1 ລ້ານຄົນ (ສູນສະຖິຕິລາວ, 2016). ກະສິກໍາມີຄວາມສໍາຄັນເປັນພິເສດສໍາລັບແຂວງ, ໃນນັ້ນ 75% ຈໍານວນປະຊາກອນດໍາລົງຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ອາໄສເຮັດການກະສິກໍາແບບຍືນຍົງເພື່ອການດໍາລົງຊີວິດ. ເນື້ອທີ່ນໍ້າຂອງແຂວງປະມານ 15.000 ກມ2 ຖືກນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະສິກໍາ. ການປູກເຂົ້ານໍ້າແຂງຂອງແຂວງໄດ້ສະໜອງເຂົ້າ ປະມານ 25% ຂອງຈໍານວນເຂົ້າທີ່ບໍລິໂພກໃນ ສປປ ລາວ. ເນື້ອທີ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກວມຢູ່ພາຍໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຼຽງ ປະມານເກືອບ ~19,500 ກິໂລຕາແມັດ, ມີຍອດຂອງແມ່ນໍ້າລໍາແຊແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດສາຍພູຫຼວງ ເຂດຊາຍແດນ ສປປ ລາວ-ຫວຽດນາມ, ໃນເຂດພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງແຂວງ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ແບບເຊື່ອມສານ (ICFMS) ສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ ມີຈຸດປະສົງແນໃສ່ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມທົນທານຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນເມືອງ, ເຊິ່ງຄາດວ່າອາດຈະມີຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ເກີດຖີ່ຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ຕາມການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຜ້າອາກາດ. ການສ້າງແຜນທີ່ໄພອັນຕະລາຍຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຼຽງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພື້ນທີ່ອັນກວ້າງໃຫຍ່ຂອງເມືອງຈໍາພອນ ແມ່ນກໍາລັງປະເຊີນກັບໄພນໍ້າຖ້ວມທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ສ່ວນເຂດພາກຕາເວັນຕົກຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນຍັງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງທີ່ເປັນໄລຍະເວລາຍາວນານຢ່າງຮ້າຍແຮງ. ຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕັ້ງໜ້າຂອງວຽກງານກະສິກໍາທີ່ນັບມື້ເພີ່ມຂຶ້ນເມື່ອທຽບໃສ່ກັບເຂດພາກຕາເວັນອອກ (ເຂດພູສູງ) ຂອງແຂວງນັ້ນ ໝາຍຄວາມວ່າສະພາບໄພແຫ້ງແລ້ງໃນເຂດເມືອງຈໍາພອນແມ່ນອາດຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ຂົງເຂດວຽກງານກະສິກໍາຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.

ແຜນ ICFMS ສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ ໄດ້ກໍານົດແຜນງານ ແລະ ແຜນດໍາເນີນງານໃນ 5 ປີຂ້າງໜ້າ (2025-2029) ເພື່ອເພີ່ມຄວາມຍືດຢູນຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (ລວມທັງຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຜ້າອາກາດ) ໃນເມືອງ. ມັນເຮັດໜ້າທີ່ເປັນແຜນຜັງສໍາລັບການເພີ່ມຄວາມຍືດຢູນໂດຍການຮັບຮອງເອົາແຜນການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (ICM), ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (IWRM), ການປັບຕົວໂດຍອີງໃສ່ລະບົບນິເວດ (EbA), ແລະວິທີການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ, ໃນຂະນະທີ່ກໍາລັງສ້າງເສີມການແກ້ໄຂແບບຍືນຍົງ, ກວມລວມ, ແລະຕອບສະໜອງໄດ້ດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ. ແຜນ ICFMS ຍັງຖືກອອກແບບເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມສາມາດທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຮງຂອງສະຖາບັນ, ຮັບປະກັນວ່າຊຸມຊົນສາມາດວາງແຜນຢ່າສອດຄ່ອງກັບສະບາຍການຕອບສະໜອງ ແລະ ການຝຶນຝູ່ຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງໄດ້ດີຂຶ້ນ.

ແຜນ ICFMS ກວມເອົາເນື້ອໃນທີ່ສໍາຄັນໃນຂອບເຂດໜ້າວຽກຫຼັກດັ່ງນີ້:

- ການຄຸ້ມຄອງພູມສັນຖານ: ແຜນດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ນໍາໃຊ້ກັບເມືອງຈໍາພອນ ພາຍໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຼຽງ, ໂດຍເນັ້ນໃສ່ຊຸມຊົນຊົນເຂດນະບົດເປັນບ້ານເປົ້າໝາຍຫຼັກຄື ບ້ານດົງເມືອງ, ເພຍກາ ແລະ ສີວິໄລ.
- ຂະແໜງການ: ແຜນນີ້ ປະກອບມີການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຂະແໜງການ, ສຸມໃສ່ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮັບມືກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ.
- ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ: ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຊຸມຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມຜັດທະນາ ເພື່ອຮ່ວມກັນຜັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ. ໃນນັ້ນຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ກັບກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເຊັ່ນ: ຊົນເຜົ່າ ແລະ ແມ່ຍິງ, ໃນຂະບວນການວາງແຜນ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ.
- ໄລຍະເວລາ: ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານທີ່ສະເໜີແມ່ນແກ່ຍາວເປັນເວລາ 5 ປີ, ແຕ່ປີ 2025-2029, ແລະ ລວມມີກິດຈະກໍາປະຕິບັດໃນໄລຍະສັ້ນເພື່ອສ້າງຄວາມຍືດຢູນໃນທັນທີທັນໃດ, ພ້ອມທັງກິດຈະກໍາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນໄລຍະຍາວ ທັງແບບເປັນໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ເປັນໂຄງສ້າງ ລວມທັງການລົງທຶນໃສ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ຂໍ້ລິເລີ່ມການຝຶນຝູ່ລະບົບນິເວດ.

1.2 ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ, ແຜນການ ແລະ ແຜນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ

ICFMS ນີ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ, ແຜນການ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ຂໍ້ລິເລີ່ມເບື້ອງຕົ້ນທີ່ໄດ້ສັງລວມໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້.

ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມເມືອງ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍ ແລະ ທິດທາງຈຸດສຸມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງເມືອງຈຳພອນ, ໂດຍສະເພາະກ່ຽວກັບ:

- **ເປົ້າໝາຍທີ 1:** ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງເມືອງຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງມີຄຸນນະພາບ. ແຜນວຽກຈຸດສຸມ 1: ເສດຖະກິດມະຫາພາກ ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໜັ້ນຄົງ. ແຜນວຽກຈຸດສຸມ 2: ພັດທະນາກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໃຫ້ທັນສະໄໝ ແລະ ຍືນຍົງ.
- **ເປົ້າໝາຍທີ 3:** ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະເຂດຊົນນະບົດ ໃຫ້ສາມາດຜະລິດເປັນສິນຄ້າທີ່ໜັ້ນຄົງ, ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ຄອບຄົວເພີ່ມຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ. ແຜນວຽກຈຸດສຸມ 1: ພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ. ແຜນວຽກຈຸດສຸມ 4: ສົ່ງເສີມບົດບາດ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ອາວຸໂສເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.
- **ເປົ້າໝາຍທີ 4:** ສຸມໃສ່ພັດທະນາພາຍໃນແຂວງໃຫ້ມີສີຂຽວ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນວຽກຈຸດສຸມ 1: ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນ ແລະ ກະກຽມຮັບມື ແລະ ຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ, ແຜນວຽກທີ 2: ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງຍືນຍົງ.

ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຂວງ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ (2021-2025) ຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນອັດຕາການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດຕາມເປົ້າໝາຍ, ການປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ (2016-2025) ໂດຍສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໃນທິດທາງທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ດຸ່ນດ່ຽງ, ແລະຄວາມຍືນຍົງ. ແຜນ ICFMS ຍັງສອດຄ່ອງກັບຂະບວນການປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນໃນທິດທາງທີ່ຍືນຍົງ, ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ແລະຕາມທິດສີຂຽວ. ສຸດທ້າຍ, ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍ 8 ຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ (SDGs) ເພື່ອສົ່ງເສີມການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ກວມລວມ ແລະ ຍືນຍົງ.

ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນ້ຳເຊບັ້ງຫຽງ (2021-2025) ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ 6 ແຜນງານຄື: (1) ສ້າງກົນໄກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງພື້ນທີ່ອ່າງເກັບນ້ຳ (2) ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ (3) ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ (4) ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຜູ້ອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ (5) ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ (6) ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ.

ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ “ແຜນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຮອດປີ 2035” ໂດຍສະເພາະກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແລະ ການຄວບຄຸມໄພພິບັດ.

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານໃນແຜນແຫ່ງຊາດເພື່ອການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຮອດປີ 2030 ໂດຍສະເພາະ: 1) ພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສະພາບການລາຍງານ, ເຫດການ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ; 2) ເພີ່ມທະວີຄວາມຍືດຍືນ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ໃຫ້ ແກ້ໄຂງ່າຍດ້ານຜູ້ຖາມ, ລະບົບການຜະລິດ, ທຸລະກິດ, ການບໍລິການ, ລະບົບນິເວດ ແລະ ຊຸມຊົນ ຕະຫຼອດຮອດທຸກຂະແໜງການທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ; 3) ສົ່ງເສີມການສຶກສາ, ປຸກຈິດສຳນຶກ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ; 4) ເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ; 5) ສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ. ແຜນ ICFMS ນີ້ ຍັງ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງທີ່ 13 ເພື່ອໃຊ້ມາດຕະການຮີບດ່ວນເພື່ອຕ້ານການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງມັນ.

ການຄາດຄະເນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ປະຈຸບັນ, ລັດຖະບານລາວກຳລັງຮ່ວມມືກັບອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ (FAO) ເພື່ອພັດທະນາອະນຸສັນຍາປະຕິບັດການທີ່ ຄາດໄວ້ສຳລັບໄພແຫ່ງແລ້ງທາງດ້ານກະສິກຳ. ມັນເປັນລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າທີ່ປະກອບດ້ວຍຈຸດກະຕຸ້ນ (ລະດັບຄວາມສ່ຽງ) ທີ່ແຈ້ງ ໂດຍຕັດຊະນີໄພແຫ່ງແລ້ງທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ (EDI) ໂດຍໃຊ້ການສັງເກດດ້ານປະລິມານຜົນຕົກ ແລະ ຂໍ້ມູນການພະຍາກອນ. ການຄາດ ຄະເນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນໄດ້ສະເໜີທິດທາງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບຂອງໄພແຫ່ງແລ້ງລວມເຖິງຄວາມປອດໄພທາງດ້ານ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ຮັບປະກັນລາຍຮັບຂອງຊາວກະສິກອນຍ້ອນຜົນເສຍຫາຍແລະການສູນເສຍຜົນກະທົບຈາກພຶດ ແລະ ສັດ. ອົງການ FAO ຍັງກຳລັງເຮັດວຽກກັບກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ (ກອຕ) ກ່ຽວກັບຈຸດທີ່ເກີດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການຄາດຄະເນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດສຳລັບການຍົກຍ້າຍສັດລ້ຽງ. ຈຸດກະຕຸ້ນແມ່ນໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກການສັງເກດການດ້ານຜົນຕົກແລະການພະຍາກອນອາກາດທີ່ຖືກນຳ ໃຊ້ເພື່ອຄາດຄະເນລະດັບນ້ຳຂອງແມ່ນ້ຳ. ລະບົບແມ່ນຍັງຢູ່ໃນໄລຍະກຳລັງທົດສອບດ້ວຍຄວາມຕັ້ງໃຈ ແລະ ຈະນຳໄປໃຊ້ກັບ ກອຕ.

ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ

ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າສຳລັບທຸກຄົນ (EW4ALL) 2024-27 ແມ່ນຂໍ້ລິເລີ່ມພິເສດຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດ (ສປຊ) ເຊິ່ງມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະເປັນຫົວໜ້າໃນການປະຕິບັດເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກຄົນໃນໂລກໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງດ້ວຍລະບົບ ເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າພາຍໃນປີ 2027. ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງ EW4ALL, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ) ມຸ່ງໄປເຖິງການຂະຫຍາຍຄວາມພະຍາຍາມກ່ອນໜ້າ ແລະ ເສີມສ້າງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແຫ່ງຊາດ

ອີງຕາມແຜນງານຫຼັກຂອງ EW4ALL ສຳລັບ ສປປ ລາວ (ສະຫະປະຊາຊາດ, 2024), ກອຕ ໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບທີ່ສຳຄັນໃນ ດ້ານເຄືອຂ່າຍການສັງເກດການແລະລະບົບການພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ປະຈຸບັນແມ່ນຍັງມີຄວາມຕ້ອງການສູງສຳລັບຂໍ້ ມູນການເຕືອນໄພເບື້ອງຕົ້ນໃນທ້ອງຖິ່ນແລະຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໄດ້ລະຫວ່າງອົງການແລະຜູ້ໃຊ້ສຸດທ້າຍຈາກຂະແໜງການ ຕ່າງໆ, ລວມທັງກະສິກຳແລະການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ນີ້ແມ່ນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈໃນການບໍລິການ ເຕືອນໄພຈຳນວນຊຸມຊົນ. ບົດລາຍງານຍັງໄດ້ອະທິບາຍວ່າຊຸມຊົນຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງແລະການຕອບສະໜອງທີ່ເໝາະສົມ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 9 (NSEDP) ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການເພີ່ມທະວີຄວາມ ອາດສາມາດຂອງຄະນະກຳມາທິການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແລະ ການກະກຽມຄວາມພ້ອມ. ພ້ອມທັງມີຈຸດປະສົງເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບການລາຍງານແລະປະສິດທິຜົນຂອງການແຈ້ງການຂ່າວກ່ຽວກັບ ອຸນຫະພູມ, ສະພາບອາກາດ, ແຜ່ນດິນໄຫວ, ແລະລະດັບນ້ຳ. ຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ສະເໜີໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ແກ້ໄຂສິ່ງທ້າທາຍໃນລະດັບເມືອງ ແລະ ບ້ານຂອງຊຸມຊົນສຳລັບໂຄງການນີ້ແມ່ນໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນພາກທີ 5.

ແຜນການອະນຸລັກ

ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຣາມຊາ ເຊຊາຟອນ. ແຜນການຄຸ້ມຄອງດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ໄດ້ສົ່ງເສີມຂະບວນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນທີ່ດິນອ້ອມຂ້າງເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳ, ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆຢ່າງກົມກຽວ, ແທດເໝາະກັບສະພາບການຂອງສະຖານທີ່ ແລະ ສົມທົບກັນຢ່າງແໜ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມສູງສຸດ. ຜົນໄດ້ຮັບສຸດທ້າຍ, ແຜນ ICFMS ນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ

ແບບຍືນຍົງທີ່ 15: ປົກປ້ອງ, ຝື່ນຝູ ແລະ ສິ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ລະບົບນິເວດເທິງບົກຢ່າງຍືນຍົງ, ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ, ຕ້ານການເປັນທະເລຊາຍ, ຢຸດຕິການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນຄືນ ແລະ ຢຸດການສູນເສຍຊີວະນາໆຜັນ.

1.3 ຂະບວນການສ້າງແຜນ

ICFMS ສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ມີຊື່ວ່າ “ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ການປັບຕົວຕາມລະບົບນິເວດໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ ແລະ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ” (ເອີ້ນວ່າໂຄງການ IWRM & EBA).

ໂຄງການ IWRM & EBA ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (GEF) ແລະ ມອບໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ). ໂຄງການນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະໜັບສະໜູນລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໃນການສິ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນດິນ ແລະ ນໍ້າແບບເຊື່ອມສານໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນໃນຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງເປົ້າໝາຍໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ (XBH) ແລະ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ (LPC).

ໂຄງການ IWRM & EBA ມີສາມຜົນໄດ້ຮັບ ຄື:

- **ຜົນໄດ້ຮັບທີ 1:** ການປະເມີນ EbA ແລະທາງເລືອກໂຄງລ່າງດ້ານການປົກປ້ອງສໍາລັບ XBH ແລະ LPC, ສ້າງແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມແລະໄພແຫ້ງແລ້ງຂອງ XBH, ແລະການປະເມີນເສດຖະກິດຂອງການບໍລິການລະບົບນິເວດໃນຕົວເມືອງສໍາລັບ LPC.
- **ຜົນໄດ້ຮັບທີ 2:** ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ ໂດຍຜ່ານການອະນຸລັກເຂດຍອດນໍ້າ, ການຝື່ນຝູ ແລະ ເສີມສ້າງໂຄງສ້າງຝື່ນຖານເພື່ອປ້ອງກັນ, ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນແກ່ຄວາມທົນທານຕໍ່ດິນຝ້າອາກາດ ແລະ ທາງເລືອກໃນການດໍາລົງຊີວິດ.
- **ຜົນໄດ້ຮັບທີ 3:** ການຄຸ້ມຄອງຄວາມຮູ້ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E) ໂດຍຜ່ານການສ້າງຈິດສໍານຶກ/ການສິ່ງເສີມ ແລະ ການຕິດຕາມຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຝ້າອາກາດ ແລະ ໂອກາດການປັບຕົວໃນຊຸມຊົນໃນຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງເປົ້າໝາຍ.

ຜົນໄດ້ຮັບທີ 1 ປະກອບດ້ວຍສອງຜົນຜະລິດ:

- **ຜົນຜະລິດ 1.1:** ແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປະເມີນທາງເສດຖະກິດຂອງການບໍລິການລະບົບນິເວດໃນຕົວເມືອງ ແລະ ທາງເລືອກໃນການປົກປ້ອງການຜະລິດສໍາລັບອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ ແລະ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ຕາມລໍາດັບ.
- **ຜົນຜະລິດ 1.2:** ພັດທະນາແຜນ ICFMS ສໍາລັບນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍເຄືອຂ່າຍການຕິດຕາມອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາທີ່ປັບປຸງ, ລະບົບເຕືອນໄພເບື້ອງຕົ້ນ (EWS) ແລະການປັບປຸງຄຸ້ມຄອງມີແບບສຸກເສີນສໍາລັບອ່າງ ຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ.

ແຜນ ICFMS ນີ້ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຜົນໄດ້ຮັບ 1.2 ແລະ ສ້າງຂຶ້ນຈາກຂໍ້ມູນທີ່ເກັບມາຈາກການສ້າງແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງກ່ອນໜ້າ ແລະແບບຈໍາລອງອຸທິກກະສາດ (ຈາກຜົນໄດ້ຮັບ 1.1). ແຜນເຫຼົ່ານີ້ຈະສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍໃນຂອບກວ້າງຂອງ IWRM ແລະ ICM, ຮັບປະກັນຕໍ່ການແຊກແຊງມີຄວາມຍືນຍົງແລະສະໜັບສະໜູນຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບອາກາດໃນໄລຍະຍາວ.

ການພັດທະນາຂອງແຜນ ICFMS ເມືອງຈໍາພອນ ໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລືຂຶ້ນສູງ, ໂດຍມີການປຶກສາຫາລືຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ເພື່ອສະແຫວງຫາຂໍ້ມູນປະກອບ ແລະ ທົບທວນຄືນຈາກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ (ຮູບທີ 1). ຂະບວນການດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ຮັບການຊີ້ນໍາໂດຍວິທີການທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ເຊັ່ນ: ICM, IWRM, EbA ແລະລະບົບເຕືອນໄພເບື້ອງຕົ້ນ.

ຮູບທີ 1. ຂະບວນການ ແລະ ໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນການພັດທະນາແຜນ ICFMS

ການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ

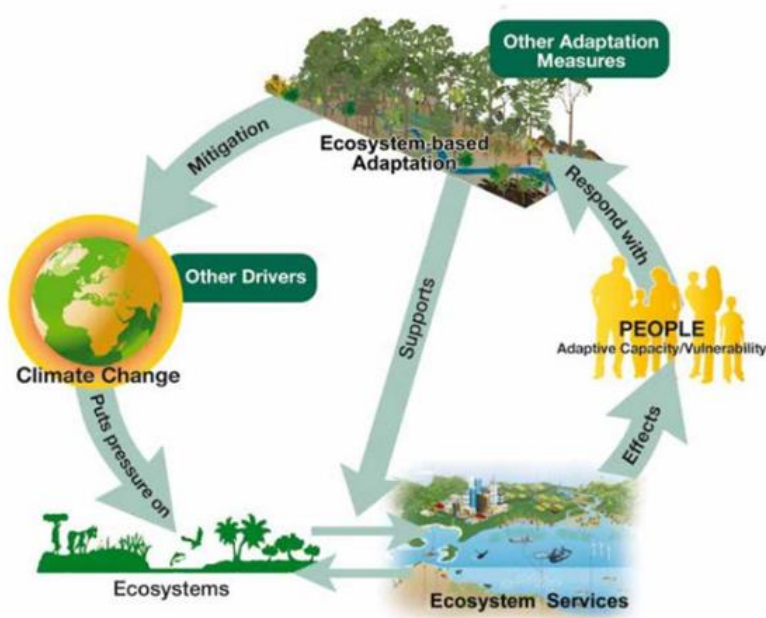
ICM ແມ່ນຂະບວນການທີ່ຮັບຮູ້ວ່າ "ອ່າງເກັບນໍ້າ" ເປັນໜ່ວຍງານສຳລັບຄວາມເຂົ້າໃຈແລະການຄຸ້ມຄອງຂະບວນການລະບົບນິເວດໃນສະພາບການທີ່ປະກອບມີການພິຈາລະນາທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດແລະທາງດ້ານການເມືອງ, ແລະນຳພາຊຸມຊົນໄປສູ່ວິໄສທັດທີ່ຕົກລົງເຫັນດີໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງໃນຂອບເຂດອ່າງເກັບນໍ້າຂອງພວກເຂົາ.

ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ

IWRM ແມ່ນຂະບວນການທີ່ສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບປະສານງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ, ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຢ່າງສູງສຸດ ຢ່າງສະເໝີພາບ ໂດຍບໍ່ມີການທຳລາຍຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດທີ່ສຳຄັນ. ພື້ນຖານຂອງ IWRM ແມ່ນການນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າທີ່ມີຂອບເຂດທີ່ຈຳກັດຢ່າງມີຄວາມເອກະລາດ, ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ບໍ່ມີການຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນນໍ້າທີ່ຂາດແຄນ (ໜ້າດິນແລະນໍ້າໃຕ້ດິນ) ມັນເປັນການສ້າງຄວາມສົ່ງເບື້ອນເປີ່ແລະບໍ່ຍືນຍົງຕໍ່ອ່າງຮັບນໍ້າ.

ການປັບຕົວໂດຍອີງໃສ່ລະບົບນິເວດ

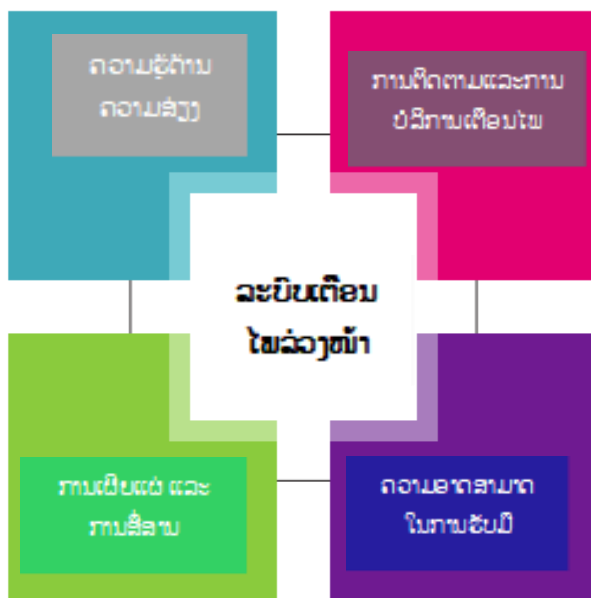
EbA, ຍັງມັກເອີ້ນວ່າການແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍອີງໃສ່ທຳມະຊາດເພື່ອການປັບຕົວ (NbS), ຄວາມທຳທາຍຕໍ່ຊີວະນາໆພັນແລະການບໍລິການລະບົບນິເວດ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມທົນທານແລະເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມບອບບາງຂອງປະຊາຊົນແລະສິ່ງແວດລ້ອມຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ຮູບທີ 2). EbA ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການອະນຸລັກ, ການຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ແລະການຝຶນຝຸ່ນລະບົບນິເວດ (ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້, ທົ່ງນໍ້າຖ້ວມ, ແມ່ນໍ້າ ແລະດິນບໍລິເວນນໍ້າ).

ຮູບທີ 2. ແນວຄິດການປັບຕົວຕາມລະບົບນິເວດທີ່ສ້າງແນວຄວາມຄິດຢູ່ໃນກອບການບັງຄັບ-ຄວາມກົດດັນ-ລັດ-ຜົນກະທົບ-ການຕອບສະໜອງ (ທີ່ມາ: UNEP-UNDP-IUCN, 2010)

ລະບົບການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ

ລະບົບການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີໃນແຜນ ICFMS ສະບັບນີ້ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕາມກອບຂອງ UNDP ສຳລັບລະບົບການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (UNDP, 2018) (ຮູບທີ 3). ໂຄງຮ່າງໄດ້ສະໜອງອົງປະກອບທີ່ຄາດວ່າຈະມີຜົນຕໍ່ຄວາມສຳເລັດຂອງ EWS ຜ່ານຫຼາຍມຸມມອງຂອງ 1) ຄວາມຮູ້ານຄວາມສ່ຽງ; 2) ການບໍລິການລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ການເຕືອນໄພ; 3) ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການສື່ສານ; ແລະ 4) ຄວາມສາມາດໃນການຮັບມືຂອງອົງການ ແລະ ຊຸມຊົນ.

ຮູບທີ 3. ໂຄງຮ່າງຂອງ UNDP ສຳລັບລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (ທີ່ມາ: UNDP, 2018)

2. ການປະເມີນສະພາບຜົນທົ່ວໂຄງການ

2.1 ສະພາບດ້ານພູມສາດ

ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຕັ້ງຢູ່ໃນພາກກາງຂອງ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງຈັດເປັນແຂວງທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ມີປະຊາກອນຫຼາຍທີ່ສຸດຂອງ ປະເທດ (ຫຼາຍກວ່າ 1 ລ້ານຄົນ). ປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າ 75% ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ ໂດຍອາໄສການກະສິກໍາເພື່ອລ້ຽງຊີບຢູ່ໃນບັນດາ ບ້ານນ້ອຍໆ. ຈຸດເດັ່ນຂອງແຂວງແມ່ນເຊື່ອມໂຍງກັບກັບອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ ໂດຍສະເພາະເຂດທົ່ງພຽງ ເຊິ່ງມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການກະສິ ກໍາ. ພື້ນທີ່ເຫຼົ່ານີ້ສາມາດຜະລິດເຂົ້າປະມານ 25% ຂອງຈໍານວນເຂົ້າທີ່ບໍລິໂພກໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການຄ້າປະກັນ ສະບຽງອາຫານຂອງປະເທດ. ເມືອງຈໍາພອນ ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດທົ່ງພຽງຂອງອ່າງແມ່ນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ (ຮູບທີ 4), ລວມມີ 125 ບ້ານ, ໂດຍມີ ປະຊາກອນທັງໝົດ 115,915 ຄົນ ແລະ ປະກອບມີ 4 ຊົນເຜົ່າຕົ້ນຕໍອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເຊັ່ນ: ລາວ, ໄຕ, ຂະແມ ແລະ ກະຕາງ. ໃນນັ້ນ, ຊົນເຜົ່າລາວ ກວມ 77.37%, ຊົນເຜົ່າໄຕກວມ 4.85%; ຊົນເຜົ່າຂະແມກວມ 13.92% ແລະ ຊົນເຜົ່າກະຕາງກວມ 3.58% (ຫ້ອງການ ແຜນການເມືອງຈໍາພອນ, 2018). ພື້ນທີ່ທາງທິດຕາເວັນອອກຂອງເມືອງມີຈໍານວນບ້ານໜ້ອຍກວ່າ ແລະ ປະຊາກອນອາໄສຢູ່ໜ້ອຍກວ່າ ເຂດອື່ນ. ມີເຂດກໍ່ສ້າງທີ່ໂດດເດັ່ນ ເຊິ່ງມີຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງປະຊາກອນສູງກວ່າບ້ານໃກ້ຄຽງ 4 ແຫ່ງຢູ່ໃຈກາງເມືອງ ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າ ເຊຈໍາພອນຄື: ບ້ານດົງໜອງຄູນ, ແກ້ງກອກເໜືອ, ແກ້ງກອກກາງ ແລະ ແກ້ງກອກດົງ. ມີເສັ້ນທາງສາຍຫຼັກຂອງແຂວງຈໍານວນ 3 ເສັ້ນ ແລ່ນຜ່ານທາງທິດໃຕ້, ຕາເວັນຕົກ ແລະ ທິດເໜືອຂອງເມືອງ. ອັດຕາສ່ວນຂອງປະຊາກອນໃນບ້ານທີ່ທຸກຍາກ ແມ່ນສູງກວ່າຢູ່ທາງ ທິດຕາເວັນອອກ, ທິດເໜືອ ແລະ ຕາເວັນຕົກຂອງເມືອງ (ລວມທັງບ້ານສີວິໄລ) ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຄວາມທຸກຍາກແມ່ນສູງ 30% (ຮູບ ທີ 5).

ລວມຍອດຜະລິດຕະຜົນພາຍໃນ (GDP) ຂອງເມືອງຈໍາພອນໃນປີ 2019 ບັນລຸ 2,146 ຕື້ກີບ ເພີ່ມຂຶ້ນ 479 ຕື້ກວ່າກີບ ທຽບໃສ່ປີ 2014 ເຊິ່ງໃນນັ້ນ:

- ຂະແໜງກະສິກໍາກວມເອົາ 67% ຂອງ GDP.
- ຂະແໜງອຸດສາຫະກໍາກວມເອົາ 18% ຂອງ GDP
- ຂະແໜງບໍລິການກວມເອົາ 15% ຂອງ GDP.

GDP ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນຂອງເມືອງ 18-30 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 2,206 ໂດລາສະຫະລັດ.

2.2 ລະບົບນິເວດ

ພື້ນທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ ໂດຍສະເພາະພາກກາງ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກ ເຊິ່ງລວມ ເຖິງເຂດເນີນສູງ ແລະ ມີພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ຫຼາຍ. ການບໍລິການລະບົບນິເວດທີ່ໄດ້ຈາກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ໃນການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານອຸທິກກະສາດຂອງ ອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ໃນການປົກປ້ອງຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າໄດ້ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຊຸມຊົນທີ່ອາໄສໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ. ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ໄດ້ ສົ່ງເສີມການຊົມຜ່ານຂອງຜົນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມໄວການໄຫຼຂອງນໍ້າຫນ້າດິນ, ຊ່ວຍຄວບຄຸມການໄຫຼຂອງພື້ນຖານຂອງນໍ້າໃນ ລະດູແລ້ງ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ. ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ຍັງໃຊ້ນໍ້າໜ້ອຍກວ່າທີ່ດິນກະສິກໍາ, ຊ່ວຍປົກປ້ອງຜົນຜະລິດໃນລະບົບນໍ້າຫນ້າດິນລວມ ທັງນໍ້າພູ, ແຫຼ່ງນໍ້າສາຍຢ່ອຍ ແລະ ສາຍນໍ້າຫຼັກ.

ພື້ນທີ່ຂອງເມືອງຈໍາພອນສ່ວນໃຫຍ່ປົກຫຸ້ມດ້ວຍທົ່ງນາ ກວມເອົາ 44.5%, ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ ກວມເອົາ 26.7% ແລະ ປ່າດົງດິບ ກວມເອົາ 17.0% (ຕາຕະລາງທີ 1 ແລະ ຮູບທີ 6). ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີພື້ນທີ່ໜອງບຶງທີ່ສໍາຄັນກວມເອົາ 13,323 ເຮັກຕາ ທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບ ແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນ (ຮູບທີ 4)

ຕາຕະລາງທີ 1. ປະເພດການປົກຫຸ້ມພື້ນທີ່ເມືອງຈຳພອນ

ປະເພດພື້ນທີ່ປົກຄຸມ	ເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ)	ເນື້ອທີ່ (%)
ພື້ນທີ່ນ້ຳ	46,689	44.50
ປ່າໃບຜັດໃບປະສົມ	2,8031	26.70
ປ່າໂຄກ	1,7831	17.00
ພື້ນທີ່ແຫຼ່ງນ້ຳ	4,749	4.50
ປ່າເຫຼົ້າ	2,543	2.40
ປ່າປູກ	2,297	2.20
ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ບຶງ	1,218	1.20
ພື້ນທີ່ຢູ່ອາໄສ	946	0.90
ພື້ນທີ່ກະສິກຳອື່ນໆ	281	0.30
ສວນປູກພືດກະສິກຳ	345	0.30
ເນື້ອທີ່ດິນອື່ນໆ	40	0.04

ເມືອງຈຳພອນ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ເນື້ອທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊຈຳພອນ. ແມ່ນ້ຳເຊຈຳພອນເປັນ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳເຊບັ້ງຫຽງ ເຊິ່ງເປັນແມ່ນ້ຳສາຍຫຼັກຂອງເມືອງ ປະກອບດ້ວຍໜອງນ້ຳ ແລະ ຫ້ວຍນ້ຳນ້ອຍຫຼາຍສາຍ. ແມ່ນ້ຳເຊຈຳພອນ ເປັນແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ສຳຄັນຂອງຊຸມຊົນ ລວມທັງບ້ານເປົ້າໝາຍ ບ້ານດົງເມືອງ ແລະ ບ້ານເພຍກຳ ເຊິ່ງເປັນແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ອຸດົມສົມບູນສຳລັບການປູກຝັງ ແລະ ການຊົນລະປະທານ ເຮັດໃຫ້ເມືອງເປັນສູນກາງການກະສິກຳທີ່ສຳຄັນຂອງລາວ (ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດລາວ, 2015). ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີປ່າປ້ອງກັນອີກ 3 ແຫ່ງຄື: ຍອດຫ້ວຍບາກ ກວມເອົາ 2,988 ເຮັກຕາ, ໜອງທົ່ງບາກ ກວມເອົາ 1,095 ເຮັກຕາ ແລະ ຫ້ວຍເຕັນ ກວມເອົາ 6,639 ເຮັກຕາ.

ແມ່ນ້ຳເຊຈຳພອນຍັງຊ່ວຍຜັນຜູລະບົບນິເວດທີ່ສຳຄັນລວມທັງເຂດພື້ນທີ່ຊຸ່ມນ້ຳເຊຈຳພອນ ເຊິ່ງເປັນທົ່ງພຽງຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ປະກອບດ້ວຍບຶງ, ໜອງ ແລະ ພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ. ເຂດພື້ນທີ່ສູນກາງຂອງພື້ນທີ່ຊຸ່ມນ້ຳທີ່ສະເໜີໃຫ້ຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ ຍັງປະກອບມີໜອງສຸຍຂະໜາດໃຫຍ່ ກວມເອົາ 994 ເຮັກຕາ (ຮູບທີ 4). ບ້ານ ເພຍກຳ ແລະ ບາງສ່ວນຂອງບ້ານດົງເມືອງນອນຢູ່ໃນເຂດປ້ອງກັນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເຂດພື້ນທີ່ຊຸ່ມນ້ຳ. ເຂດດິນທາມເຊຈຳພອນ ຍັງເປັນບ່ອນອາໄສຂອງແຂ້ສະຫຍາມທີ່ໃກ້ຈະສູນຜັນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນປະເທດ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບສັດປະເພດອື່ນໆເຊັ່ນ: ເຕົາທີ່ໃກ້ຈະສູນຜັນ. ໃນລະດູແລ້ງ ແຂ້ ແລະ ປາຈະອາໄສໃນບໍ່ນ້ຳເລິກ ແລະ ບຶງທີ່ຖືກນ້ຳຖ້ວມຖາວອນ. ໃນລະດູຝົນ ປາໃຊ້ພື້ນທີ່ນີ້ເປັນບ່ອນວາງໄຂ່ ແລະ ເປັນເສັ້ນທາງເຄື່ອນຍ້າຍ. ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນຍັງໃຊ້ພື້ນທີ່ນີ້ເຮັດການກະສິກຳ, ການຫາປາຊຸມຊົນ ແລະ ການລ້ຽງສັດ.

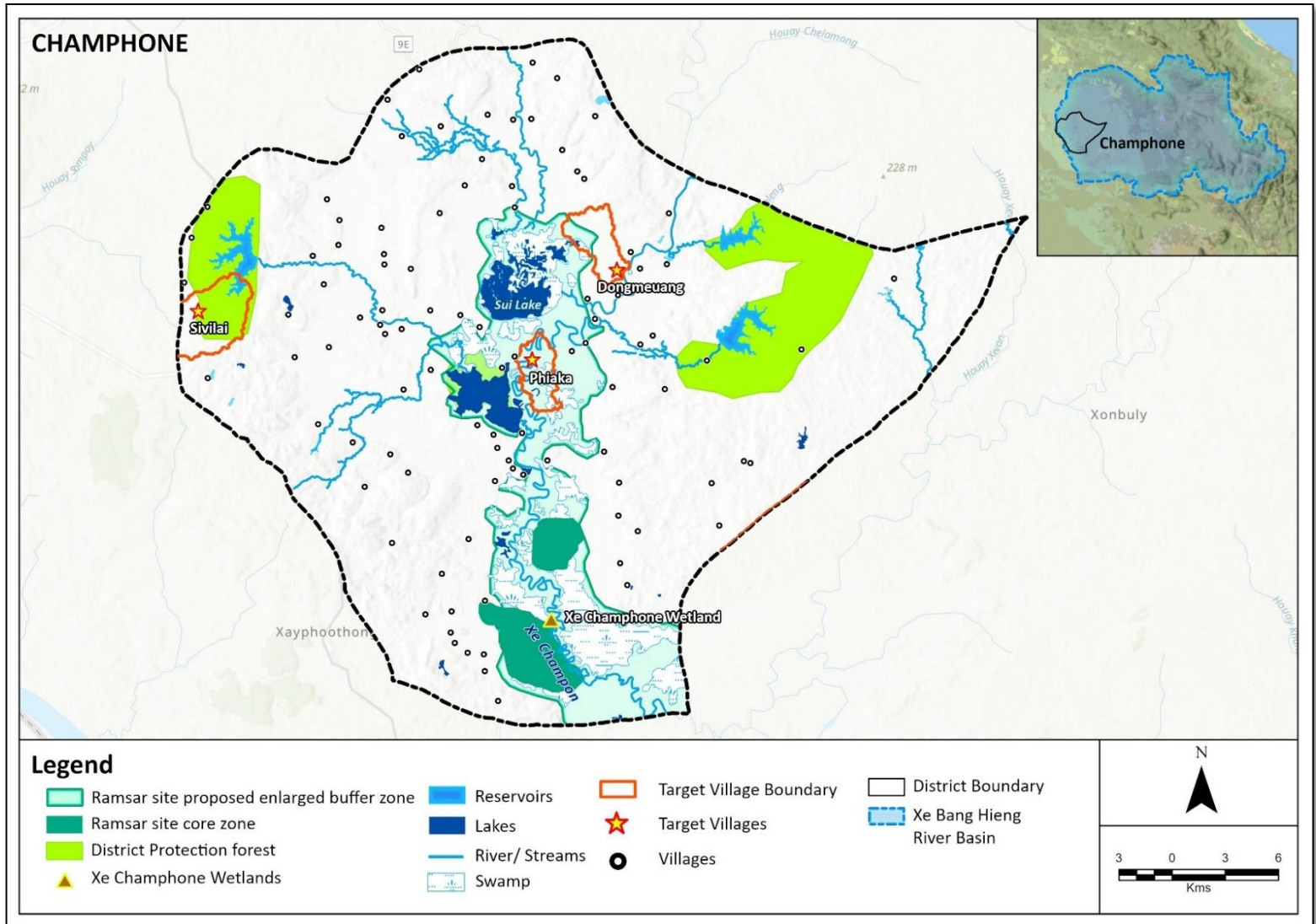
ໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ສຳຄັນຕໍ່ແຫຼ່ງນ້ຳ ໄດ້ແກ່: ການຫັນປ່ຽນຊະນິດພືດປ້ອງກັນແຄມຝັ່ງແມ່ນ້ຳ ໄປເປັນການກະເສດ ສິ່ງຜົນໃຫ້ຄຸນນະພາບນ້ຳຕ່ຳລົງ ເນື່ອງຈາກມີຕະກອນ ແລະ ມົນລະພິດທີ່ເຂົ້າມາໃນສາຍນ້ຳສູງຂຶ້ນ. ໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ພື້ນທີ່ຊຸ່ມນ້ຳ ໄດ້ແກ່: ການຫັນປ່ຽນພື້ນທີ່ການກະສິກຳ ແລະ ການລົບກວນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງແຂ້ ເນື່ອງຈາກນ້ຳຖ້ວມທີ່ເກີດຈາກການກໍ່ສ້າງຂອງເຂື່ອນ. ຜົນການສຶກສານີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການປົກປ້ອງ, ການຜັນຜູ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ລະບົບນິເວດມີສະພາບທີ່ດີ ແລະ ສືບຕໍ່ສະໜອງການບໍລິການ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັນໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຕໍ່ໄປ.

2.3 ສະພາບທາງດ້ານພູມອາກາດ ແລະ ອຸທິກກະສາດ

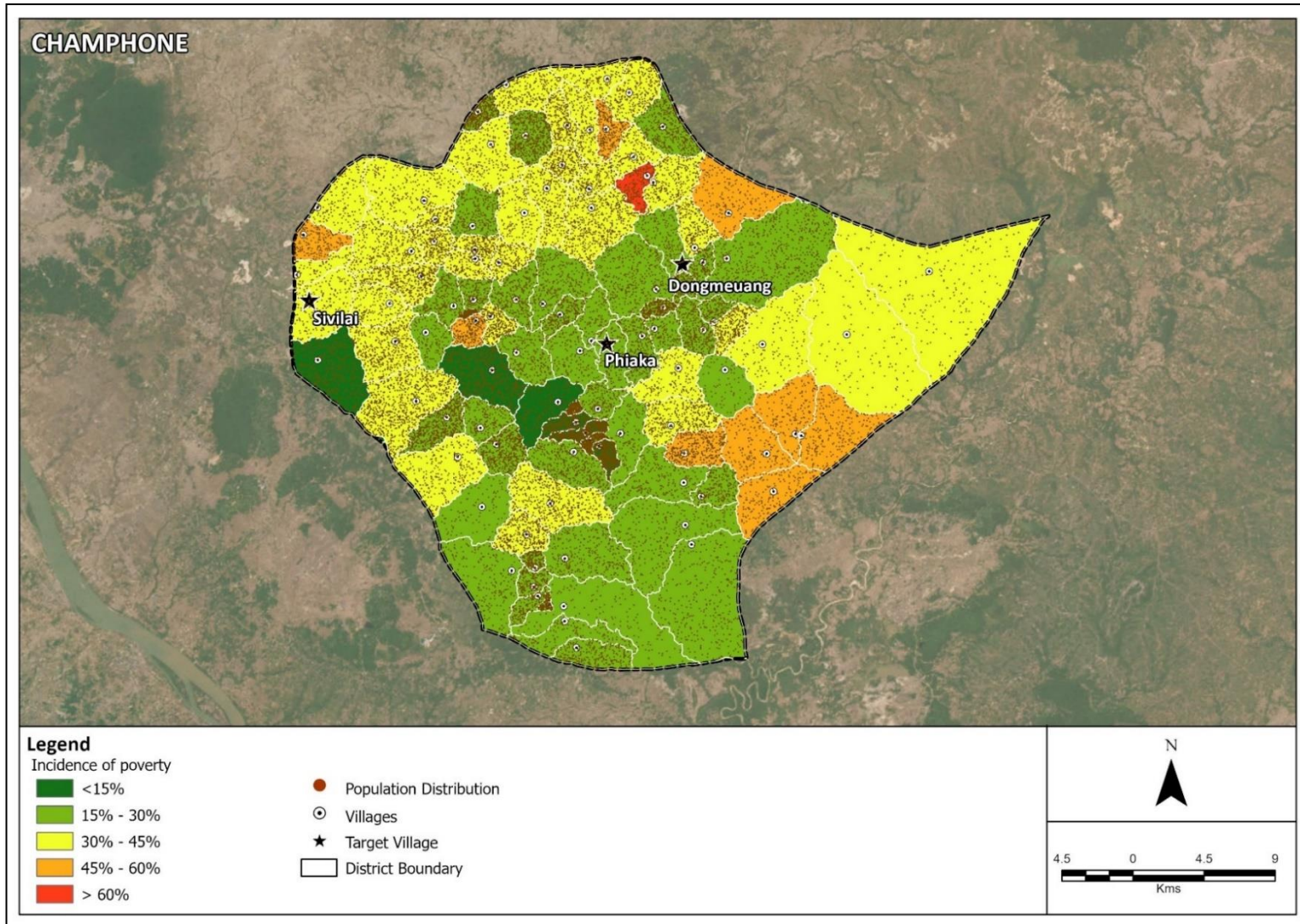
ເມືອງຈຳພອນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດອາກາດຮ້ອນຊຸ່ມ ແລະ ເຂດລົມມໍລະສຸມ ໂດຍປະກອບມີສອງລະດູຕົ້ນຕໍຄື: ລະດູແລ້ງ (ພະຈິກ - ຕົ້ນພຶດສະພາ) ແລະ ລະດູຝົນ (ພຶດສະພາ - ຕຸລາ). ອີງຕາມ ຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດຂອງສະຖານີ ແກ້ງກອກ ໃນຊ່ວງປີ 1990-2020 ພົບວ່າ ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງເມືອງຈຳພອນແມ່ນຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ ແລະ ອຸນຫະພູມສູງສຸດປະມານ 42 ອົງສາ ໃນເດືອນເມສາ. ມີນ້ຳຝົນສະເລ່ຍຕໍ່ປີປະມານ 1,144 ມມ ໂດຍມີປະລິມານຝົນຕົກຫຼາຍກວ່າລະດູຝົນ (ຂໍ້ມູນປະລິມານນ້ຳຝົນຂອງສະຖານີແກ້ງກອກ ໃນຊ່ວງປີ 2003-2022). ປະມານ 90% ຂອງການໄຫຼເຂົ້າຂອງແມ່ນ້ຳເຊຈຳພອນ ແມ່ນມາຈາກຊ່ວງລະດູຝົນ ເຊິ່ງມີກະແສນ້ຳເພີ່ມຂຶ້ນສູງ ແຕ່ເດືອນມິຖຸນາຫາເດືອນກັນຍາ (ຂໍ້ມູນປະລິມານນ້ຳໄຫຼຂອງສະຖານີ ແກ້ງກອກ ໃນຊ່ວງປີ 2011-2020). ນ້ຳໃຕ້ດິນມີແນວ

ໂນ້ມທີ່ຈະມີບົດບາດໃນວົງຈອນອຸທິກວິທະຍາຂອງແມ່ນ້ຳເຊຈຳພອນ. ແບບຈຳລອງແນວຄວາມຄິດຂອງນ້ຳໃຕ້ດິນໂດຍ Wiszniewski ແລະ ຄະນະ (2005) ໄດ້ລະບຸວ່າເສັ້ນທາງການໄຫຼຂອງນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ເລີ່ມຕົ້ນຈາກເຂດຕື່ມນ້ຳຫຼັກທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຫີນອຸ້ມນ້ຳທີ່ຜູ້ຝັງ ແລະ ແຕກຫັກທີ່ຂອບອ່າງຮັບນ້ຳ ໂດຍທີ່ນ້ຳຈະໄຫຼຕາມຄວາມຄ້ອຍຊັນທາງພູມສາດຜ່ານຊັ້ນຫີນອຸ້ມນ້ຳ ແລະ ຊ່ອງວ່າງຂອງຊັ້ນຫີນໄປຫາພື້ນທີ່ລະບາຍນ້ຳທຳມະຊາດ ແລະ ອ່າງຮັບນ້ຳເຊຈຳພອນ.

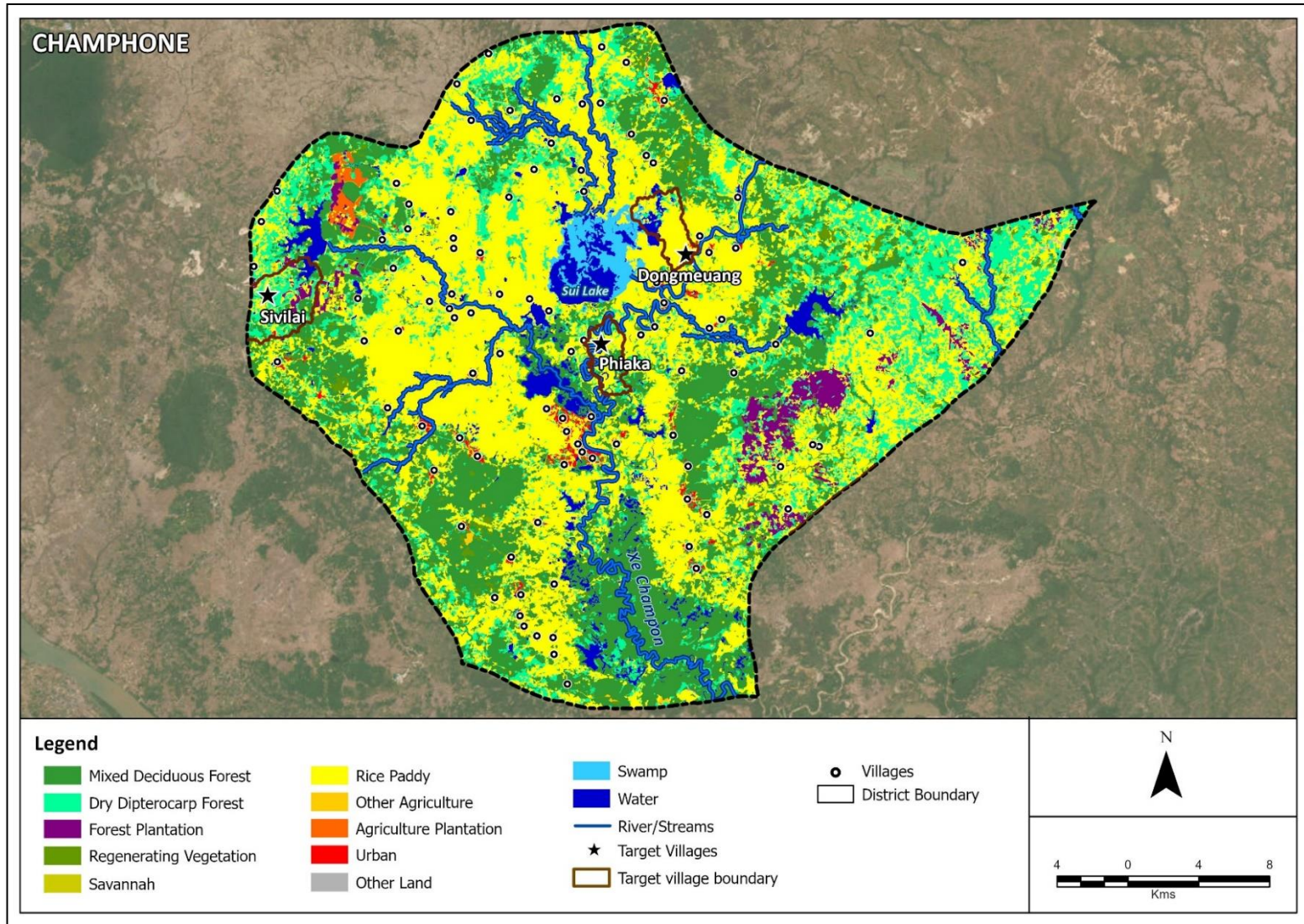
ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດໃນ ສປປລາວ ມີຈຳກັດ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ Mastrotillo (2016) ໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດໃນ ສປປລາວ ພົບວ່າ ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍວັນໃນຂອບເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນແລ້ວ 0.5 ຫາ 1.5 ອົງສາເຊ ໃນລະຫວ່າງປີ 1951 ຫາ 2000. ນອກຈາກນັ້ນ, ບົດລາຍງານຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຄວາມບອບບາງຂອງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອຸນຫະພູມສູງສຸດສະເລ່ຍຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນ (2021-2050) 1.10 ອົງສາ C ສຳລັບເສັ້ນທາງຄອນກິດ (RCP) 4.5 ແລະ 1.36 ອົງສາ (2021-2050). MoNRE (2020) ຍັງໄດ້ລະບຸວ່າ: ແຕ່ປີ 2021-2050, ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍສູງສຸດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 12,32 ມມ ແລະ 49,6 ມມ ສຳລັບສາຍຜູ RCP 4.5 ແລະ RCP8.5 ຕາມລຳດັບ. ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ຍັງຄາດວ່າຈະມີການສູນເສຍທາງດ້ານເສດຖະກິດສະເລ່ຍຕໍ່ປີເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນລະຫວ່າງປີ 2005 ຫາ 2050 ເນື່ອງຈາກໄຟນ້ຳຖ້ວມທີ່ມີຜົນກະທົບກັບຄວາມພ້ອມຂອງນ້ຳຈືດ, ຄວາມໜ້າຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດແລະຜົນຜະລິດອຸດສາຫະກຳ (IPCC Sixth Assessment Report, 2023). ນີ້ແມ່ນບັນຫາສຳຄັນຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ຂຶ້ນກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຫຼາຍ.

ຮູບທີ 4. ລັກສະນະທາງພູມສາດຂອງເມືອງຈຳພອນ

ຮູບທີ 5. ສະພາບຄວາມທຸກຍາກພາຍໃນເມືອງຈຳພອນ (ແຫຼ່ງທີ່ມາ: <https://apps.k4d.la/analyst/>)

ຮູບທີ 6. ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດທິດິນພາຍໃນເມືອງຈຳພອນ (ແຫຼ່ງທີ່ມາ: <https://apps.k4d.la/analyst/>)

2.4 ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ເມືອງຈໍາພອນ ມີລະບົບຊົນລະປະທານຫຼາຍແຫ່ງທີ່ດໍາເນີນຢູ່ ໂດຍອາໄສນໍ້າຈາກແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກໍາ. ອີງຕາມບົດລາຍງານການວາງແຜນການຜະລິດກະສິກໍາລະດູແລ້ງ (2024) ຂອງຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງຈໍາພອນ ພົບວ່າ ໃນຂອບເຂດເມືອງຈໍາພອນ ມີອ່າງເກັບນໍ້າຫຼັກ 9 ແຫ່ງ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ 30 ແຫ່ງ; ສະຖານີສູບນໍ້າ 21 ແຫ່ງ; ລະບົບຊົນລະປະທານ 10 ແຫ່ງ; ແລະ ໜອງນໍ້າທໍາມະຊາດ 37 ແຫ່ງ.

ເມືອງຈໍາພອນ ມີຊັ້ນຫີນອຸ່ມນໍ້າຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: Basement, Volcanic, Schists, sedimentary Palaeozoic, Karstic, sedimentary, Mesozoic, ແລະ Alluvial. ຄວາມສາມາດຂອງຂອງການໃຫ້ນໍ້າໃຕ້ດິນໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ກໍ່ຄືເມືອງຈໍາພອນ ຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 0.1-6.0 ລິດ/ວິນາທີ (MoNRE, 2022). ການຂຸດເຈາະນໍ້າໃຕ້ດິນເພື່ອຜັດທະນາລະບົບນໍ້າສ້າງຊຸມຊົນ ຫຼື ນໍ້າສ້າງຄົວເຮືອນ ໄດ້ກາຍເປັນແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ດີຂອງສໍາລັບການນໍາໃຊ້ຝາຍໃນບ້ານ.

ບ້ານດົງເມືອງ

ບ້ານດົງເມືອງ ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນ ຫ່າງຈາກປາກແມ່ນໍ້າປະມານ 50 ກິໂລແມັດ. ບ້ານດົງກ່າວມີຜົນລະເມືອງທັງໝົດ 910 ຄົນ (118 ຄອບຄົວ). ພາຍໃນບ້ານມີລະບົບນໍ້າປະປາ ແຕ່ຍັງບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໄດ້ເຕັມທີ່ໃນຊ່ວງເວລາສູງສຸດ ໂດຍສະເພາະຕອນເຊົ້າ ແລະ ຕອນແລງ ໃນເດືອນມີນາຫາພຶດສະພາ ເນື່ອງຈາກແຮງດັນຂອງທໍ່ນໍ້າປະປາມີຈໍາກັດ. ຫຼາຍບ້ານລວມທັງດົງເມືອງແມ່ນອາໄສອ່າງເກັບນໍ້າສູຍທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງກັບບ້ານເພື່ອສະໜອງນໍ້າຊົນລະປະທານສໍາລັບການປູກພືດລະດູແລ້ງ. ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍຜືນທີ່ຊຸ່ມນໍ້າ ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າຜືນທີ່ດິນທາມທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບອ່າງເກັບນໍ້າສູຍ ບໍ່ໄດ້ຖືກແບ່ງແຍກເຂດແດນ. ຄາດຄະເນວ່າ ລະບົບຄອງນໍ້າຊົນລະປະທານທີ່ສິ່ງນໍ້າໄປຍັງທິດເໜືອຂອງບ້ານ ແມ່ນໄດ້ສູບເອົານໍ້າມາຈາກເຂດດິນທາມ ເພື່ອສະໜອງນໍ້າຊົນລະປະທານສໍາລັບເຂົ້ານາ. ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ (DAFO) ມີຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານການສູບນໍ້າຈາກເຂດດິນທາມ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້ເທົ່າທີ່ຄວນ.

ບ້ານເພຍກໍາ

ບ້ານເພຍກໍາ ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນ ຫ່າງຈາກປາກແມ່ນໍ້າປະມານ 40 ກິໂລແມັດ. ບ້ານດົງກ່າວມີຜົນລະເມືອງທັງໝົດ 689 ຄົນ (104 ຄອບຄົວ). ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານໄດ້ອາໄສນໍ້າດື່ມບັນຈຸກະຕຸກສໍາລັບດື່ມ ເນື່ອງຈາກວ່ານໍ້າໃນແມ່ນໍ້າບໍ່ເໝາະສົມສໍາລັບດື່ມ. ໃນຊ່ວງລະດູຝົນ, ຖະໜົນຫົນທາງເຂົ້າເຖິງບ້ານແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສະໜອງນໍ້າດື່ມບັນຈຸກະຕຸກ ເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານຫັນມາໃຊ້ນໍ້າຝົນສໍາລັບດື່ມແທນ. ພາຍໃນບ້ານມີລະບົບນໍ້າປະປາ (ຕິດຕັ້ງເມື່ອ 3 ເດືອນກ່ອນ) ແຕ່ມີພຽງ 66 ຄົວເຮືອນທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງນໍ້າປະປາ. ນໍ້າປະປາແມ່ນໃຊ້ສໍາລັບການປູງແຕ່ງອາຫານ, ການຊັກລ້າງ, ແລະ ການສະໜອງນໍ້າແກ່ສັດລ້ຽງ. ປະມານ 50 ຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງນໍ້າປະປາ ແມ່ນອາໄສນໍ້າບາດານ ຫຼື ໃຊ້ນໍ້າຈາກແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນເພື່ອປູງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ການຊັກລ້າງ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາການກໍ່ສ້າງລະບົບນໍ້າໃຕ້ດິນຊຸມຊົນແມ່ນປະສິບຜົນສໍາເລັດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ພາຍໃນບ້ານຍັງມີເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານສໍາລັບປູກເຂົ້າຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ອາໄສນໍ້າຈາກແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນ.

ບ້ານສີວິໄລ

ບ້ານສີວິໄລຕັ້ງຢູ່ທາງທິດຕາເວັນຕົກຂອງ ເມືອງຈໍາພອນ ຫ່າງຈາກແມ່ນໍ້າເຊຈໍາພອນປະມານ 25 ກິໂລແມັດ. ບ້ານດົງກ່າວໄດ້ແບ່ງເປັນ 4 ກຸ່ມໃຫຍ່ ເຊິ່ງມີຜົນລະເມືອງທັງໝົດ 1,683 ຄົນ (ມີ 280 ຄອບຄົວ). ຊາວບ້ານໄດ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າຈາກບໍ່ນໍ້າໃຕ້ດິນຂອງຄົວເຮືອນເພື່ອປູງອາຫານ ແລະ ການຊັກລ້າງ ສ່ວນນໍ້າສໍາລັບດື່ມແມ່ນໄດ້ດື່ມນໍ້າບັນຈຸຂວດ. ມີພຽງແຕ່ 93 ຄົວເຮືອນເທົ່ານັ້ນທີ່ມີບໍ່ນໍ້າໃຕ້ດິນ ແຕ່ຕ້ອງແບ່ງປັນເພື່ອໃຫ້ໄດ້ໃຊ້ຮ່ວມກັນທຸກຄົວເຮືອນ. ປະລິມານການສະໜອງນໍ້າໃຕ້ດິນແມ່ນຕໍ່າສຸດໃນເດືອນມີນາ-ພຶດສະພາ ເຊິ່ງສາມາດສະໜອງໄດ້ພຽງແຕ່ 20 ລິດຕໍ່ຊົ່ວໂມງເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າໃຕ້ດິນບາງບ່ອນມີທາດເຫຼັກ. ພາຍໃນບ້ານມີເນື້ອທີ່ນາທີ່ຄຸ້ມຄອງໂດຍຊາວບ້ານປະມານ 575 ເຮັກຕາ ແຕ່ບໍ່ມີລະບົບຊົນລະປະທານເພື່ອປູກເຂົ້າ. ບ້ານດົງກ່າວມີໜອງນໍ້າຊຸມຊົນ 2 ແຫ່ງທີ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອເກັບນໍ້າຝົນ ແລະ ເປັນບ່ອນລະບາຍນໍ້າ. ໜອງທີ່ຢູ່ໃກ້ໝູ່ບ້ານແມ່ນໃຊ້ໃນການຫາປາ ແລະ ກິດຈະກຳຊຸມຊົນ, ໜອງທີ່ຢູ່ໄກອອກໄປແມ່ນໃຊ້ສໍາລັບການຫາປາ, ການສະໜອງນໍ້າໃນການລ້ຽງສັດ ແລະ ການຊົນລະປະທານໃນທີ່ດິນເອກະຊົນອ້ອມຂ້າງໜອງເຊັ່ນ: ການປູກຫມາກແຕງໂມ. ມີບ່ອນເກັບນໍ້າຫຼາຍແຫ່ງຢູ່ນອກບ້ານ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບນໍ້າຈາກນໍ້າຝົນ ແລະ ນໍ້າໜ້າດິນ ທີ່ສາມາດສະໜອງການປະມົງ ແລະ ລ້ຽງສັດໄດ້.

2.5 ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ

ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ

ໄພນໍ້າຖ້ວມ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນໃນເຂດອ່າງແມ່ນໍ້າເຊບັງຫຽງ ເນື່ອງຈາກມີຜົນຕົກຫັກຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຮັດໃຫ້ນໍ້າໄຫຼເຂົ້າຖ້ວມ ອ້ອມຂ້າງເປັນບໍລິເວນກວ້າງ. ແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ນໍ້າຖ້ວມຈາກແມ່ນໍ້າເກີດຂຶ້ນສ່ວນໃຫຍ່ໃນພື້ນທີ່ເຂດ ຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າໃນບໍລິເວນພື້ນທີ່ຕໍ່າ, ໂດຍສະເພາະໃນເມືອງຈໍາພອນ, ເມືອງສອງຄອນ ແລະ ຊົນນະບູລີ (Antea, 2024). ບັນດາເມືອງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມເປັນຫຼັກ ເນື່ອງຈາກຄຸນລັກສະນະທາງພູມສາດ ແລະ ອຸທິກກະສາດຂອງເມືອງເຫຼົ່ານີ້, ມີແຜນນໍ້າຫຼາຍສາຍໄຫຼຜ່ານເຊັ່ນ: ເຊບັງຫຽງ ແລະ ເຊຈໍາພອນ ເຊິ່ງມັກຈະມີນໍ້າລົ້ນຝັ່ງໃນຊ່ວງລະດູຝົນ. ລັກສະນະພູມສັນຖານຂອງພື້ນທີ່ ເມືອງເຫຼົ່ານີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເປັນພື້ນທີ່ຕໍ່າ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບການສະສົມຂອງນໍ້າ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມໄດ້ງ່າຍ.

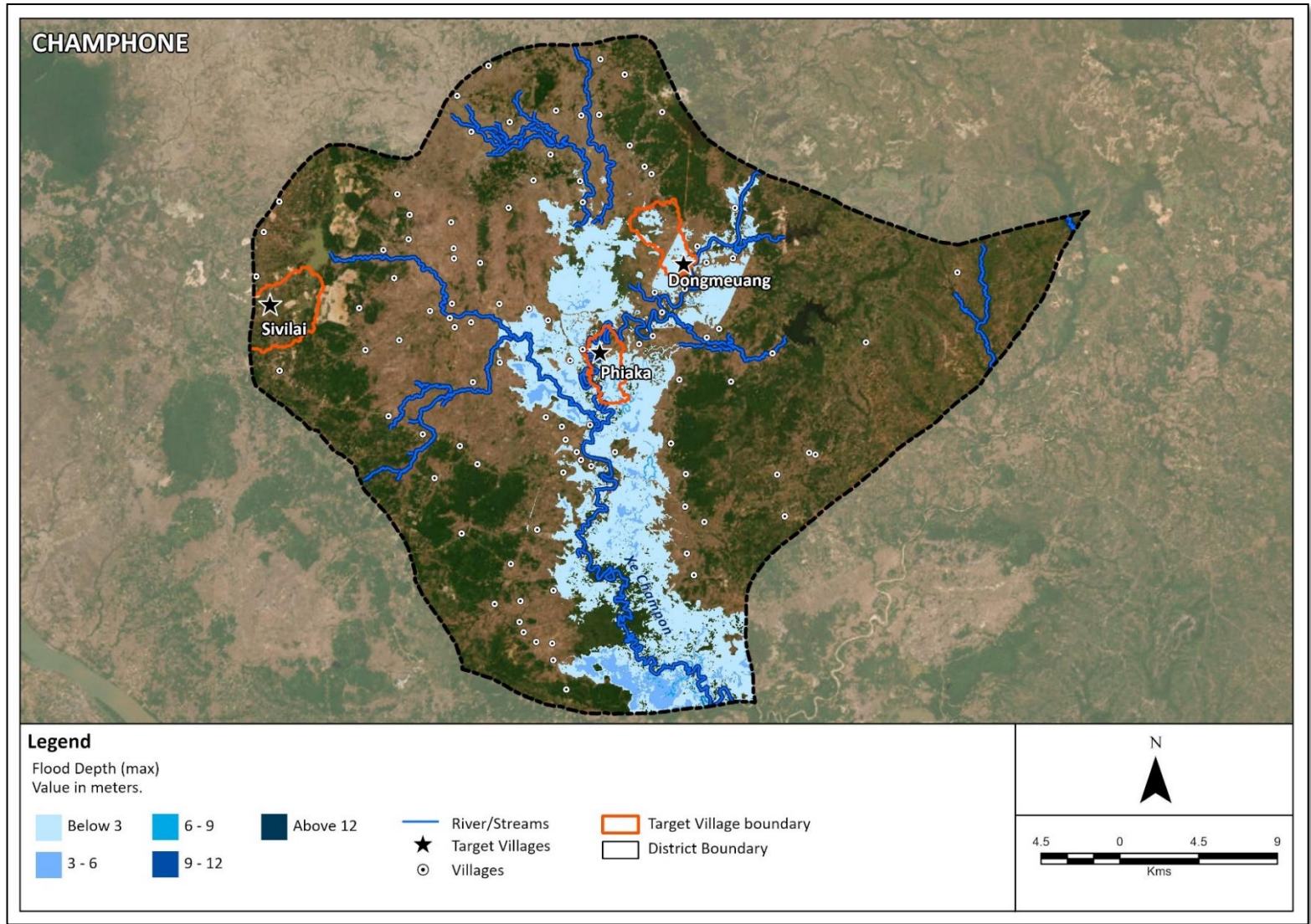
ແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພື້ນທີ່ທີ່ສໍາຄັນຂອງເມືອງຈໍາພອນແມ່ນປະຊຸມກັບໄພນໍ້າຖ້ວມຈາກແມ່ນໍ້າ ໃນຊ່ວງເຫດການເກີດພະຍຸ ພາຍໃຕ້ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 2, 10, 50 ແລະ 100 ປີ (ຮູບທີ 7 ເຖິງຮູບທີ 10). ສະຫຼຸບຜົນກະທົບຂອງ ໄພນໍ້າຖ້ວມໄດ້ແກ່: ຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ຖືກກະທົບ ໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນຕາຕະລາງທີ 2 (Antea, 2024). ການຂາດການ ເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ, ການກຽມພ້ອມຮັບມືສຸກເສີນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນໃນການຕອບສະໜອງເຫດການສຸກເສີນ, ແລະ ໂຄງສ້າງພື້ນຖານປ້ອງກັນໄພນໍ້າຖ້ວມເຮັດໃຫ້ສະຖານະການຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ. ສາເຫດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງມະຫາສານຕໍ່ກະສິກໍາ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນຈາກການດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (RCP8.5). ຄາດຄະເນວ່າຄວາມເລິກນໍ້າຖ້ວມຈະ ເພີ່ມຂຶ້ນສູງ ເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນເມືອງມີຄວາມສ່ຽງສູງຂຶ້ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າລະດັບນໍ້າຖ້ວມພາຍໃຕ້ຮອບວຽນການ ເກີດຊໍ້າ 2, 10, 50 ແລະ 100 ປີ ຈະບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍກໍຕາມ (Antea, 2024).

ແຜນທີ່ນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບບ້ານເປົ້າໝາຍ ດົງເມືອງ ແລະ ເພຍກໍາ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທີ່ຢູ່ອາໄສຈໍານວນຫຼາຍມີຄວາມສ່ຽງປະສົບກັບ ໄພນໍ້າຖ້ວມສໍາລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 50 ແລະ 100 ປີ ພາຍໃຕ້ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A). ເຮືອນ ຊານບາງຫຼັງຍັງມີຄວາມສ່ຽງນໍ້າຖ້ວມຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ 1 ແລະ 10 ປີອີກດ້ວຍ. ຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມເຊັ່ນ: ມູນຄ່າຄວາມເສຍ ຫາຍ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຄາດຄະເນວ່າຈະສູງກວ່າຢູ່ບ້ານດົງເມືອງ ເມື່ອທຽບໃສ່ບ້ານເພຍກໍາ. ແຜນທີ່ນໍ້າຖ້ວມສະແດງໃຫ້ ເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍທີ່ຈະເກີດນໍ້າຖ້ວມຈາກແມ່ນໍ້າໃນຂອບເຂດບ້ານສີວິໄລ.

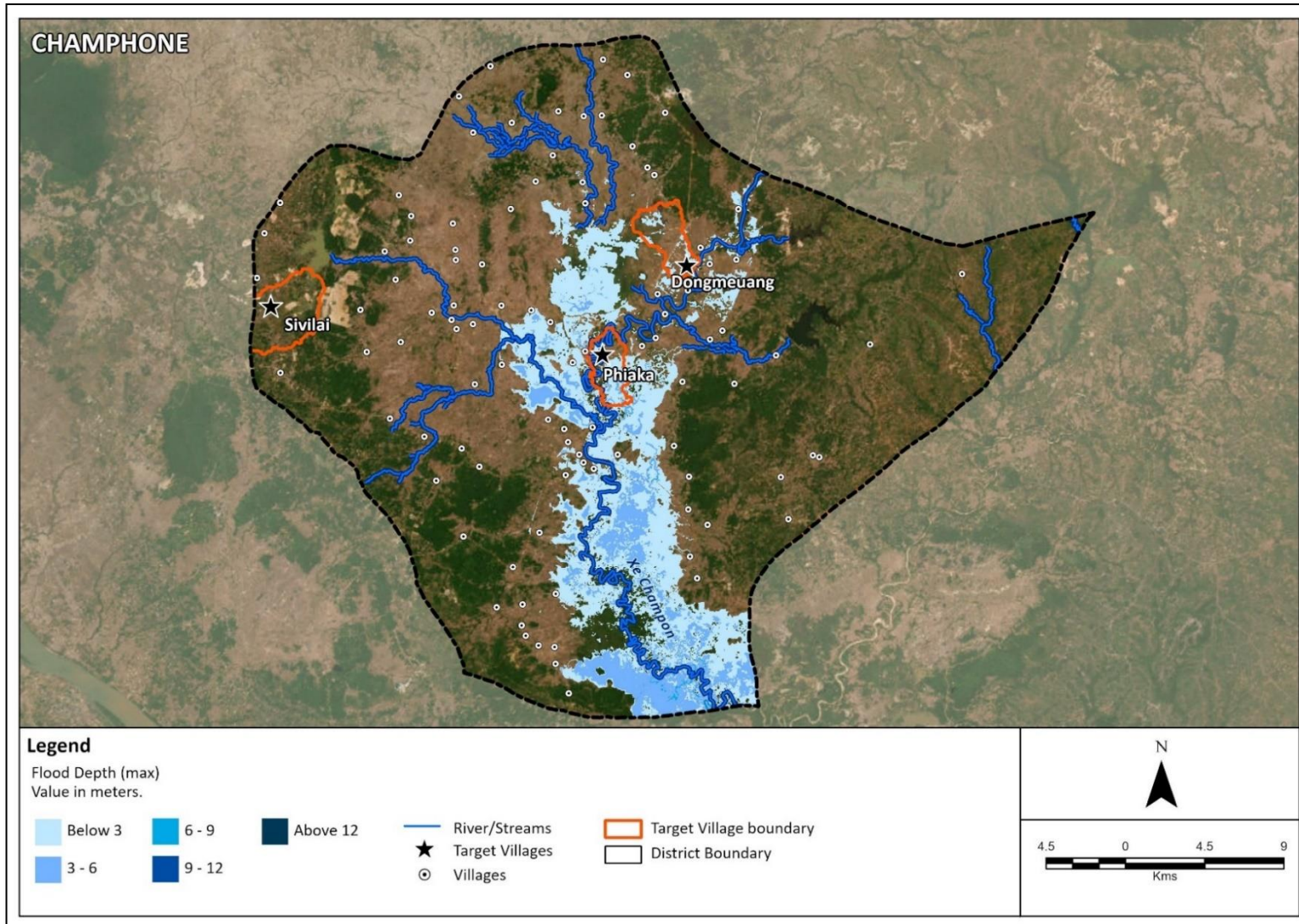
ຜົນການສຶກສານີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຊຸມຊົນ ລວມເຖິງການ ກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຕອບໂຕ້ຂອງຊຸມຊົນ ຕະຫຼອດເຖິງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນການປ້ອງກັນໄພນໍ້າຖ້ວມທີ່ເປັນໄປ ໄດ້. ບັນດາບ້ານທີ່ຢູ່ພື້ນທີ່ຕໍ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າກໍຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ເຊັ່ນກັນ ເພື່ອຄຸ້ມ ຄອງອຸທິກກະສາດ ແລະ ປ້ອງກັນນໍ້າຖ້ວມໃນຊ່ວງປະລິມານນໍ້າສູງສຸດ.

ຕາຕະລາງທີ 2. ຄວາມສ່ຽງໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ການຄາດຄະເນຜົນກະທົບສໍາລັບເມືອງຈໍາພອນ (Antea, 2024)

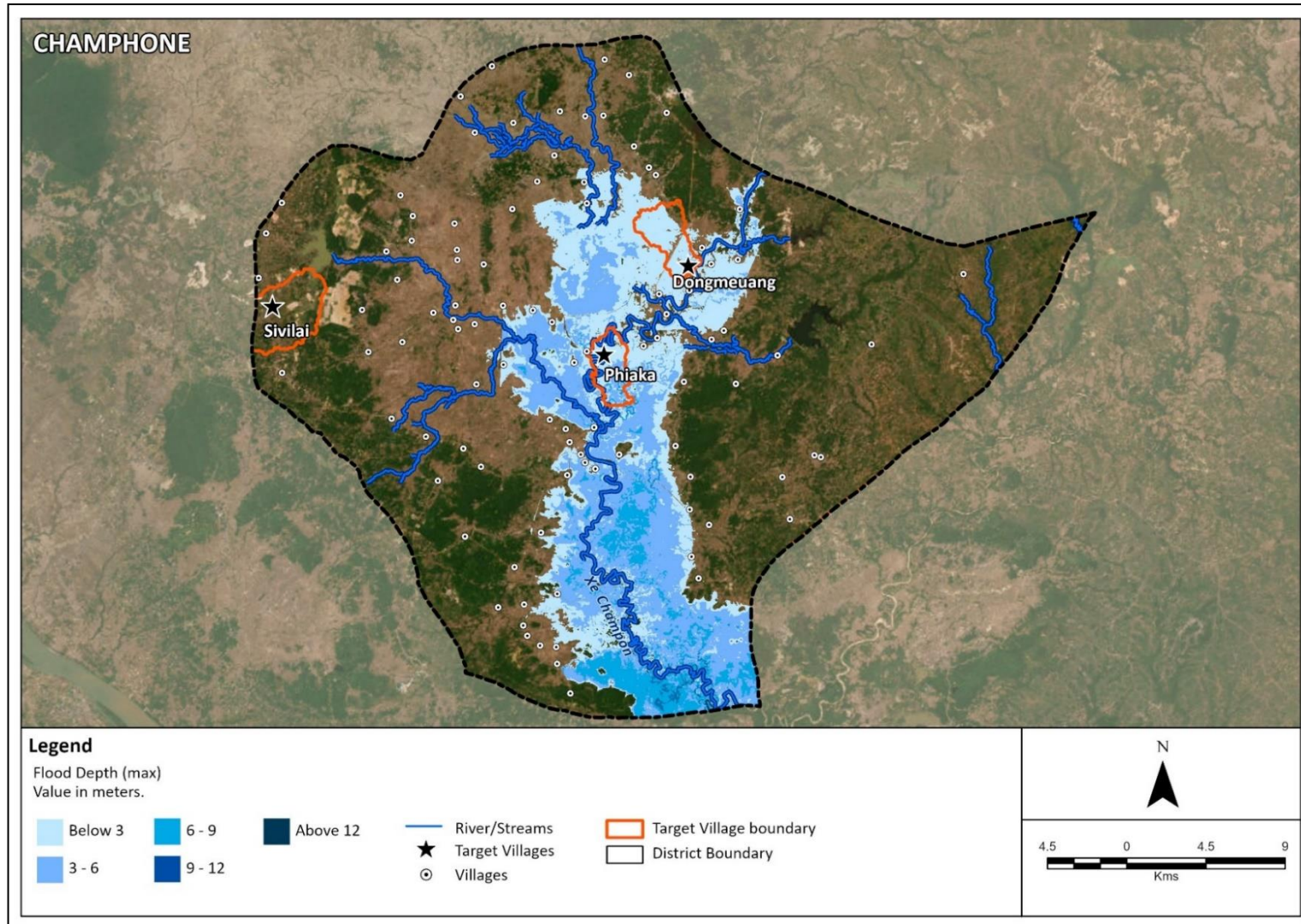
	ຮອບວຽນການເກີດຊໍ້າ			
	2 ປີ	10 ປີ	50 ປີ	100 ປີ
ສະພາບອາກາດປັດຈຸບັນ (ຂໍ້ມູນປະຫວັດສາດ)				
ຈໍານວນບ້ານທີ່ຖືກນໍ້າຖ້ວມ	28	37	40	52
ຈໍານວນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງຮ້າຍແຮງ	65,196	80,668	88,297	120,412
ມູນຄ່າຄວາມເສຍຫາຍທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນທົ່ວເມືອງ	\$ 3,755,276	\$ 2,807,050	\$ 34,768,358	\$ 102,729,401
ສະພາບອາກາດໃນອະນາຄົດ (ສະຖານະການ RCP8.5)				
ຈໍານວນບ້ານທີ່ຖືກນໍ້າຖ້ວມ	34	41	45	54
ຈໍານວນຜູ້ປະສົບໄພນໍ້າຖ້ວມ	87,437	69,750	114,352	119,871
ມູນຄ່າຄວາມເສຍຫາຍທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນທົ່ວເມືອງ	\$ 1,845,151	\$ 25,693,895	\$ 90,666,149	\$ 105,072,520

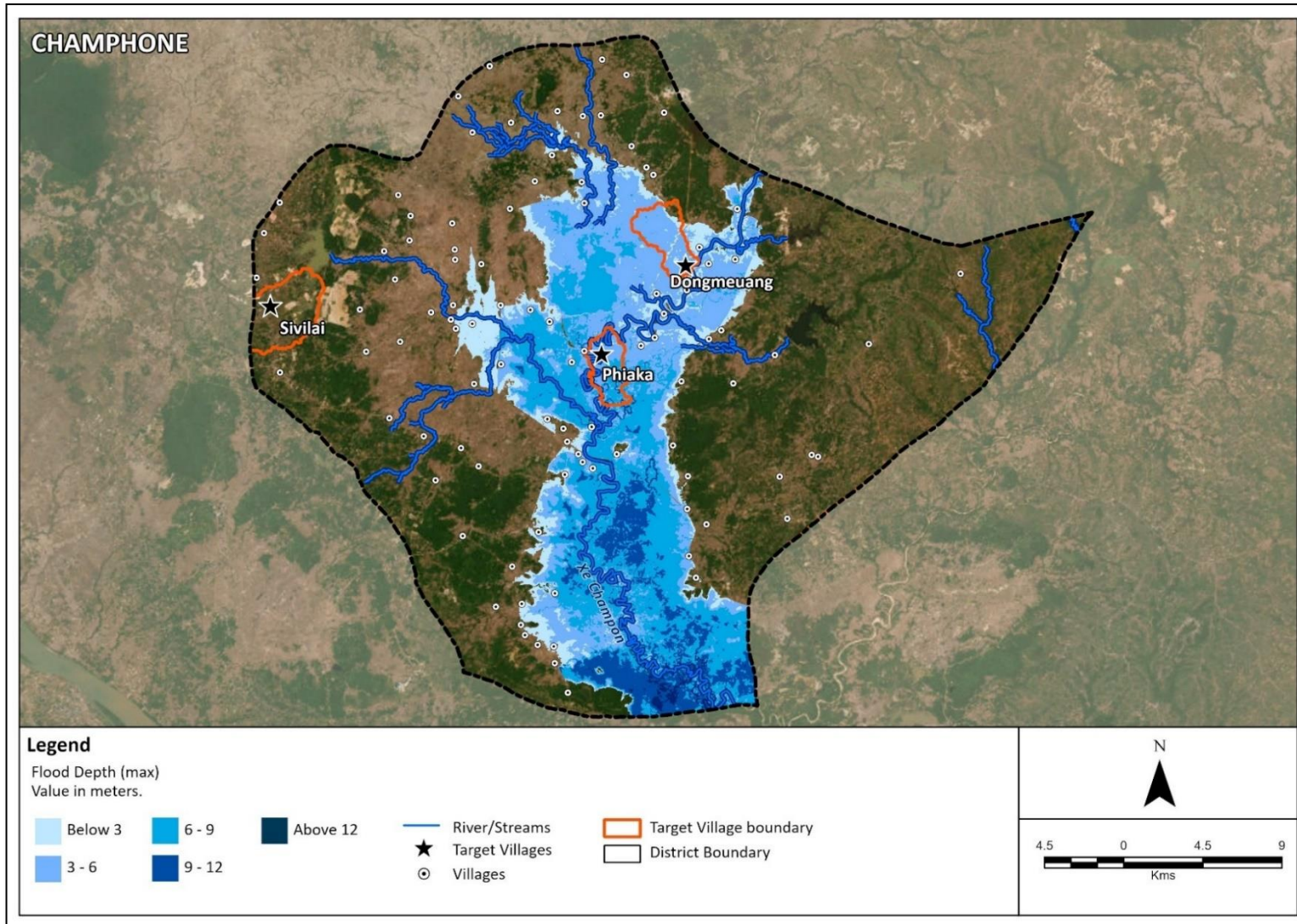
ຮູບທີ 7. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນ້ຳຖ້ວມສຳລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 2 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)

ຮູບທີ 8. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນ້ຳຖ້ວມສຳລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊຳ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)

ຮູບທີ 9. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນ້ຳຖ້ວມສຳລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 50 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)

ຮູບທີ 10. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກນ້ຳຖ້ວມສຳລັບ ຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ)

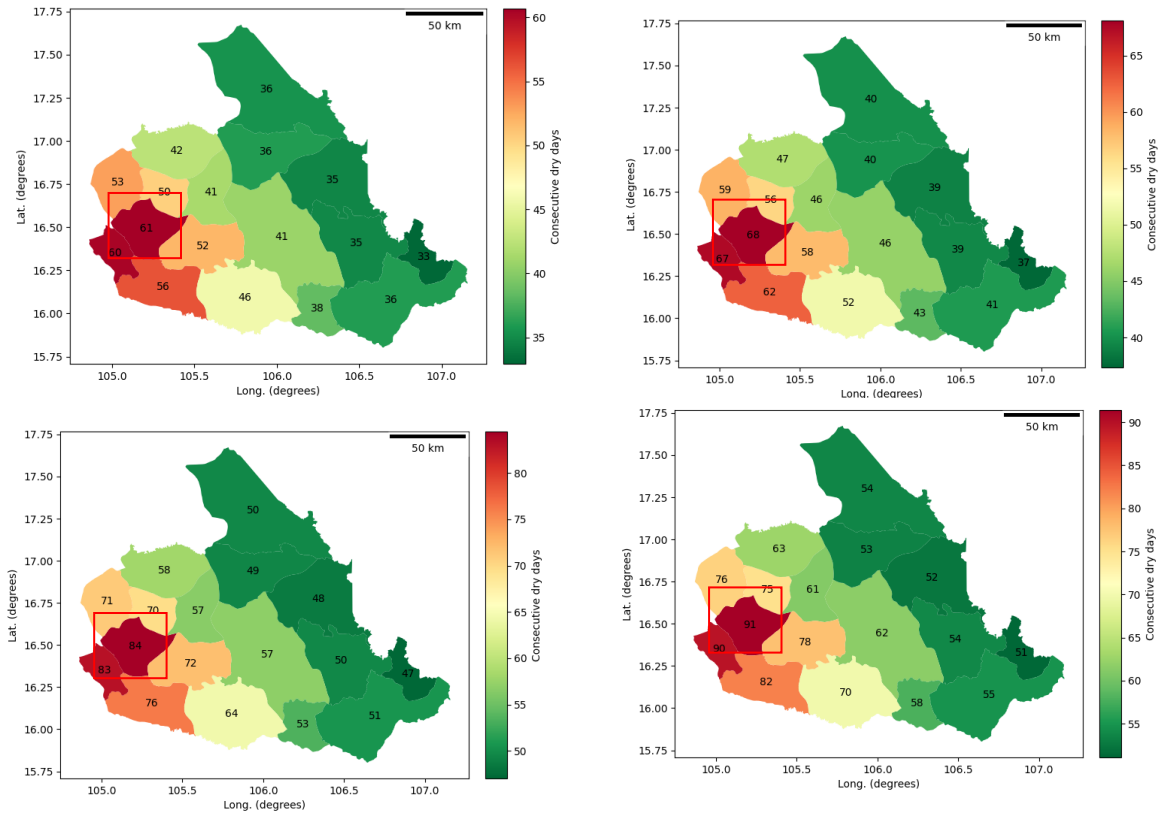
ຄວາມສ່ຽງໄພແຫ້ງແລ້ງ

ຮູບແບບການຕົກຂອງຝົນບໍລິເວນທົດຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊບັ້ງຫຽງ (ຝົນທີ່ຮາບພຽງ) ແຕກຕ່າງກັນກັບຝົນທີ່ທາງຕາເວັນອອກ (ເຂດພູດອຍ) ໂດຍມີຊ່ວງແຫ້ງແລ້ງຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາດົນກວ່າປົກກະຕິເຊັ່ນ: ຊ່ວງທີ່ບໍ່ມີຝົນຕົກ. ໃນບໍລິເວນພາກຕາເວັນຕົກ ພາຍໃຕ້ຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 2, 10, 50 ແລະ 100 ປີ (ຮູບທີ 11) (Antea, 2024) ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງແຫຼ່ງນໍ້າຈາກລະບົບທີ່ຂັບເຄື່ອນດ້ວຍນໍ້າຝົນເຊັ່ນ: ສະນໍ້າ, ໜອງນໍ້າທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ນໍ້າຜຸ້ຕົ້ນ ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍຂຶ້ນໃນເຂດທົ່ງພຽງ (ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ) ໂດຍລະບົບດັ່ງກ່າວມັກຈະແຫ້ງແລ້ງ ຫຼື ຢຸດໄຫຼຫຼາຍກວ່າປົກກະຕິ.

ດັດຊະນີມາດຕະຖານປະລິມານນໍ້າຝົນ (SPI) ແມ່ນດັດຊະນີທີ່ໃຊ້ປະເມີນການຂາດດຸນຂອງຝົນທີ່ສົມທຽບກັບສະພາບອາກາດທ້ອງຖິ່ນປົກກະຕິ ໂດຍຄຳນວນຈາກໄລຍະເວລາສະສົມ 3 ເດືອນ, 6 ເດືອນ ແລະ 12 ເດືອນ ເພື່ອສະທ້ອນເຖິງຄວາມກ່ຽວຂ້ອງຂອງການປະຕິບັດກະສິກໍາ. SPI ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໄລຍະເວລາແຫ້ງແລ້ງຍາວກວ່າໃນເຂດຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກປົກກະຕິໜ້ອຍກວ່າເມື່ອທຽບໃສ່ພາກຕາເວັນອອກ. ສໍາລັບຄ່າສະເລ່ຍເຄື່ອນທີ່ 3 ເດືອນ, SPI ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເຂດຕາເວັນຕົກ (ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ) ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະປະສົບກັບສະພາບຄວາມ ແຫ້ງແລ້ງປານກາງ. ໃນໄພແຫ້ງແລ້ງຊ່ວງໄລຍະ 6 ເດືອນ, ເຂດຕາເວັນຕົກ (ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ) ອາດຈະປະສົບກັບໄພແຫ້ງແລ້ງທີ່ຮ້າຍແຮງກວ່າ ພາຍໃຕ້ສະຖານະການຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 5 ປີ. ສໍາລັບຄ່າສະເລ່ຍເຄື່ອນທີ່ 6 ເດືອນ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ ພາກຝັ່ນຕາເວັນຕົກ (ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ) ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະປະສົບກັບໄພແຫ້ງຮຸນແຮງພາຍໃຕ້ສະຖານະການຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 50 ປີ.

ຜົນກະທົບຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງໃນດ້ານມູນຄ່າຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ການກະເສດ ສູງຂຶ້ນໃນເຂດທົ່ງພຽງ ເນື່ອງຈາກການກະເສດມີຄວາມໜ້າແໜ້ນສູງກວ່າເມື່ອທຽບໃສ່ກັບເຂດເນີນສູງ. ມູນຄ່າຄວາມເສຍຫາຍໃນເຂດທົ່ງພຽງເພີ່ມຂຶ້ນທາງທິດຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ (ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ) ເນື່ອງຈາກມີການປູກເຂົ້ານາແຊງເພີ່ມຂຶ້ນ. ຕົວຢ່າງ: ທາງທິດຕາເວັນຕົກຂອງບ້ານສີວິໄລສາມາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ການກະເສດປະມານ 500,000 ໂດລາ ສະຫະລັດ ສໍາລັບໄລຍະໄພແຫ້ງແລ້ງ 6 ເດືອນ ພາຍໃຕ້ຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 100 ປີ (Antea, 2024). ເຊັ່ນດຽວກັນກັບບ້ານດົງເມືອງ ແລະ ເມືອງຝິກາ ອາດຈະໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານກະສິກໍາປະມານ 330,000 ໂດລາ ແລະ 210,000 ໂດລາ ຕາມລຳດັບ.

ຜົນການວິໄຈດັ່ງກ່າວຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຈໍາເປັນຕ້ອງມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບັນດາເມືອງໃນເຂດຝັ່ນທີ່ຕໍ່າຈະຕ້ອງມີການລົງທຶນໃນລະດັບທີ່ສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າມີປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າ, ມີຄວາມໜ້າແໜ້ນທາງດ້ານກະສິກອນສູງກວ່າ ແລະ ລະບົບທີ່ຂັບເຄື່ອນດ້ວຍນໍ້າຝົນແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ.

ຮູບທີ 11. ວັນແຫ້ງແລ້ງຕິດຕໍ່ກັນ (ຄ່າສະເລ່ຍລາຍປີຕໍ່ເມືອງ) ສໍາລັບຮອບວຽນການເກີດຊ້ໍາ 5 ປີ (ຊ້າຍເທິງ), 10 ປີ (ເທິງຂວາ), 50 ປີ (ຊ້າຍລຸ່ມ), ແລະ 100 ປີ (ລຸ່ມຂວາ) (ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Antea, 2024).

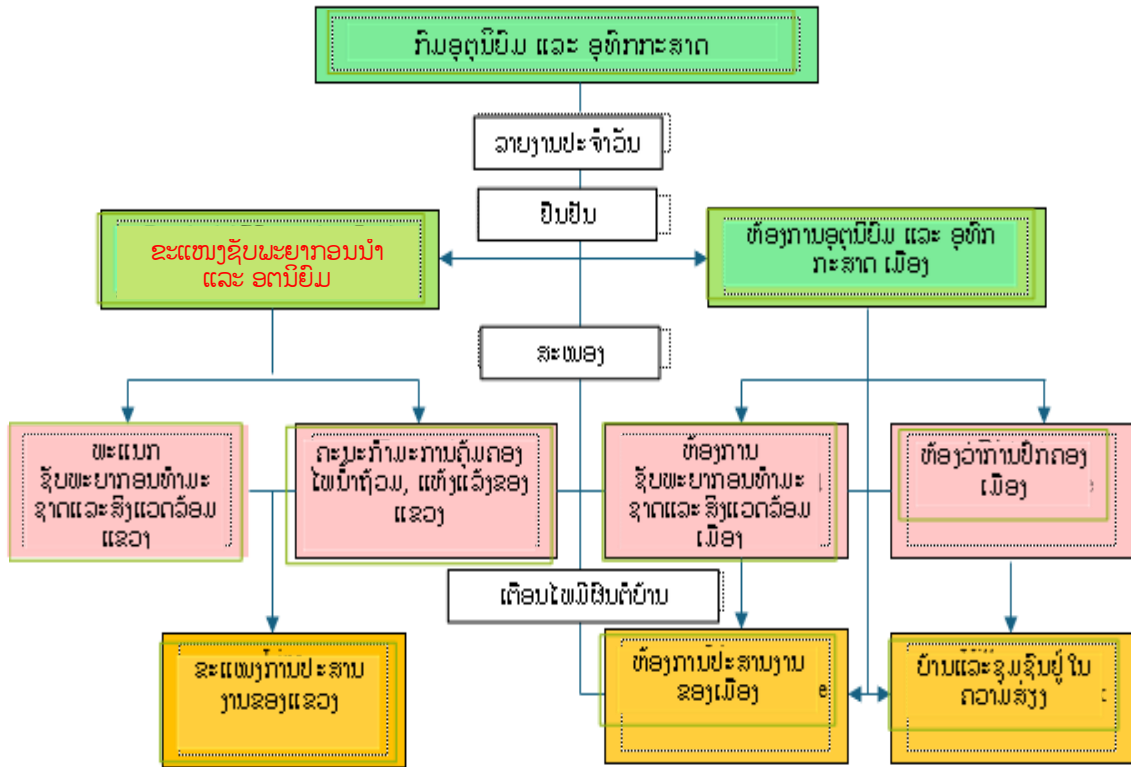
ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (EWS)

ລະບົບການພະຍາກອນ ແລະ ເຕືອນໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນຮູບທີ 12. ພາຍໃຕ້ລະບົບດັ່ງກ່າວ, ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດມີໜ້າທີ່ໃນການເກັບກຳ, ປະເມີນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຕົວກຳນົດການອຸທິກກະສາດ ເຊັ່ນ ນໍ້າຝົນ, ການລະເຫີຍ, ລະດັບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າ ແລະ. ໄຫຼ. ລະບົບການຕິດຕາມແລະການສັງເກດການດຳເນີນການໂດຍກອດ ປະກອບດ້ວຍສະຖານນີສັງເກດການ, ການສົ່ງຂໍ້ມູນແລະເຄືອຂ່າຍໂທລະຄົມ, ລະບົບການປະມວນຜົນຂໍ້ມູນແລະການເກັບຮັກສາ, ແລະລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ.

ໃນລະດັບແຂວງ, ຂະແໜງ “ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ” ແລະ “ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ” ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ (ພຊສ) ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດປະຈຳວັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລະດັບນໍ້າປະຈຳວັນໃນແຕ່ລະແມ່ນໍ້າຂອງ, ພ້ອມທັງສະໜອງຂໍ້ມູນນີ້. ຂໍ້ມູນ ກອດ ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ, ຫຊສ ຮັບຜິດຊອບໃນການສັງລວມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນລະດັບນໍ້າ ແລະ ນໍ້າຝົນປະຈຳວັນ ຈາກບັນດາສະຖານີທີ່ຕິດຕັ້ງຢູ່ໃນເມືອງ. ຂໍ້ມູນນີ້ຖືກລາຍງານສອງເທື່ອຕໍ່ມື້, ຍົກເວັ້ນໃນເວລາສຸກເສີນ, ຈະຖືກລາຍງານເລື້ອຍໆຂຶ້ນກັບລະດັບສຸກເສີນ. ມັນເປັນຂໍ້ສັງເກດວ່າການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາຍັງເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການສູນກາງ.

ພາກສ່ວນ “ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ” ຂອງ ພຊສ ຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຮັບ ແລະ ເຜີຍແຜ່ການພະຍາກອນອາກາດ ຈາກ ກອດ ໃຫ້ແກ່ບັນດາອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເຊັ່ນ: ຄະນະຊີ້ນຳໄພພິບັດນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງຂອງແຂວງ, ແລະ ບັນດາອົງການໃນສາຍການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ລວມທັງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ (ຫຊສ). ຫຊສ ຈະສົ່ງຂໍ້ມູນໄປໃຫ້ເຈົ້າເມືອງ ແລະອົງການປົກຄອງເມືອງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຂໍ້ມູນຈະຖືກສົ່ງໃຫ້ຊຸມຊົນແຕ່ລະບ້ານທາງໂທລະສັບ. ມີການອອກຄຳເຕືອນໃຫ້ຊາວບ້ານຜ່ານທາງໂທລະສັບ ຫຼືສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກອື່ນໆທີ່ບ້ານມີ. ໃນມື້ປົກກະຕິ, ຂໍ້ມູນພະຍາກອນອາກາດຈາກກອດ ແມ່ນສົ່ງໂດຍກົງຫາຂະແໜງອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດແຂວງ ເວລາ 11 ໂມງເຊົ້າ. ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ, ກອດ ສົ່ງຂໍ້ມູນສອງຄັ້ງຕໍ່ມື້ໂດຍອີງຕາມສະຖານະການສະພາບອາກາດແລະລະດັບນໍ້າ, ໂດຍສະເລ່ຍປະຈຳທຸກໆ 6-12 ຊົ່ວໂມງ. ມັນໃຊ້ເວລາໂດຍສະເລ່ຍ 24

ຊົ່ວໂມງສໍາລັບຂໍ້ມູນພະຍາກອນອາກາດຈາກ ກອຕ ເພື່ອໄປຮອດບ້ານຕ່າງໆ, ແຕ່ອາດດົນກວ່ານັ້ນສໍາລັບຊຸມຊົນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກທີ່ມີ ການບໍລິການດ້ານການສື່ສານ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມຈໍາກັດ.

ຮູບທີ່ 12. ລະບົບການພະຍາກອນ ແລະ ເຕືອນໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.

ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງອຸທິກກະສາດ

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດແມ່ນຈຳເປັນສໍາລັບການພະຍາກອນນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ. ເພື່ອປັບປຸງການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດໃນເຂດອ່າງແມ່ນໍ້າເຊບັງຫຽງ, ໃນໄລຍະມໍ່ໆມານີ້, ກົມອຸຕຸນິຍົມແລະອຸທິກກະສາດພາຍໃຕ້ ກຊສ ໄດ້ຮ່ວມມືກັບອົງການຮ່ວມມືສາກົນ ສ.ເກົາຫຼີ (KOICA) ເພື່ອສໍາຫຼວດຕາໜ່າງອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ຍົກລະດັບ ແລະ ຕິດຕັ້ງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃໝ່ໃນຫຼາຍເມືອງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ, ລວມທັງເມືອງຈໍາພອນ. ສະແດງຢູ່ໃນຕາຕະລາງ 3 ແລະຮູບ 13 (KOICA, 2024). ຢູ່ເມືອງຈໍາພອນ ມີສະຖານີອຸຕຸນິຍົມອັດຕະໂນມັດ 1 ແຫ່ງ ຢູ່ບ້ານດົງນິກຊຸມ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 2022. ໂຄງການ KOICA ໄດ້ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງວັດແທກຜົນອັດຕະໂນມັດ 4 ແຫ່ງຄື: ບ້ານຫຼັກ 35, ລາວສຸລິຍາ, ດົງຄໍາມ່ວນ ແລະ ບ້ານຫ້ວຍໝາກຢົວ. ໂຄງການ KOICA ຍັງໄດ້ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງວັດແທກລະດັບນໍ້າແບບອັດຕະໂນມັດ 1 ໜ່ວຍ ຢູ່ຂົວນໍ້າຈໍາເຊຈໍາພອນ ຢູ່ບ້ານແກ້ງກອກ, ພ້ອມທັງມີເສົາເຕືອນໄພ 1 ແຫ່ງ ໃກ້ກັບສະຖານີວັດແທກລະດັບນໍ້າ. ມີການຕິດຕາມນໍ້າໃຕ້ດິນຢູ່ບ້ານດົງເມືອງ ແລະ ບ້ານແກ້ງກອກ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີສະຖານີວັດແທກລະດັບນໍ້າ 5 ແຫ່ງ ທີ່ຕິດຕັ້ງໂດຍໂຄງການຕາມລໍາແມ່ນໍ້າ ແລະ ລະບົບຊົນລະປະທານ (ຕາຕະລາງທີ 3)

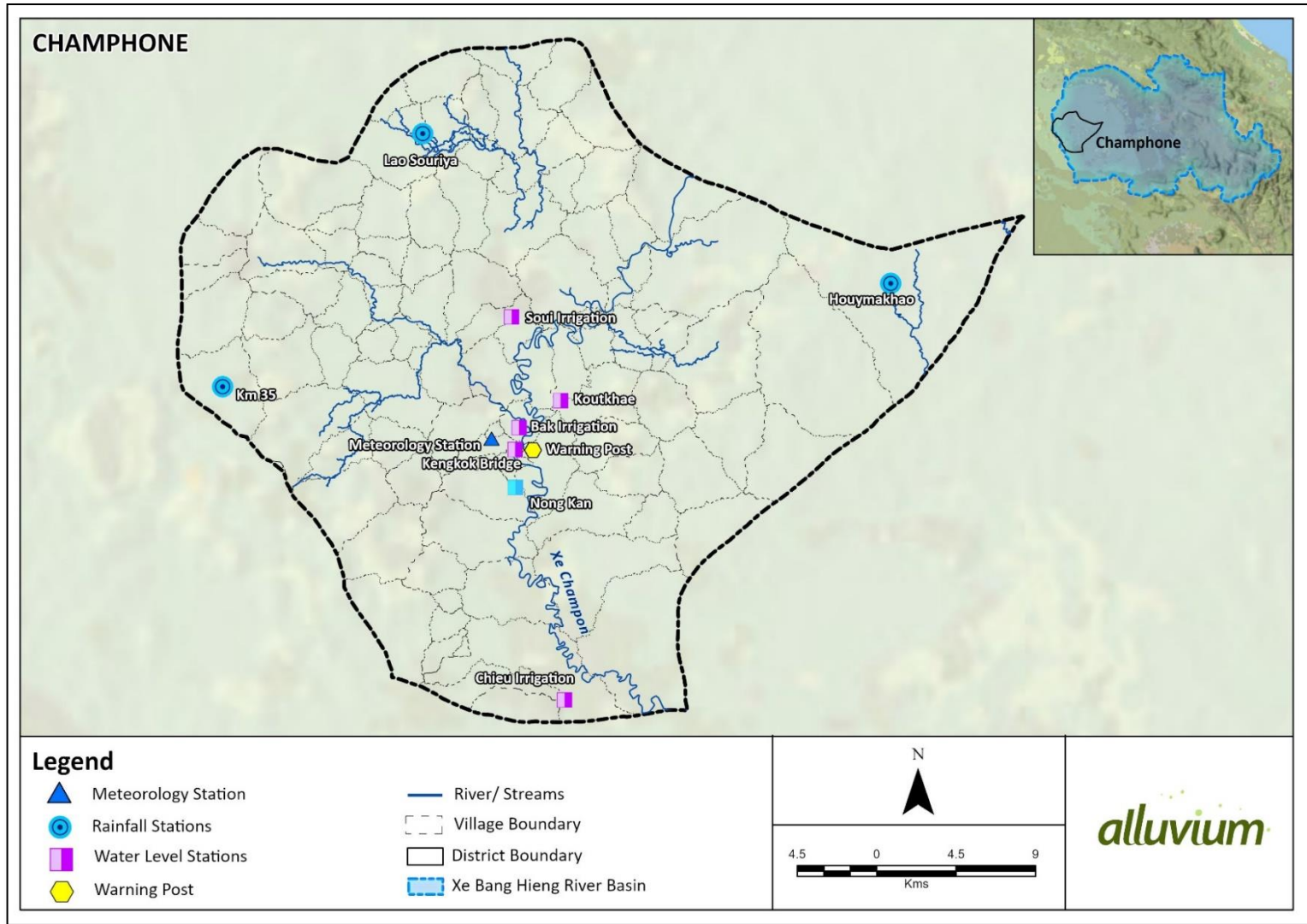
ຕາຕະລາງທີ 3. ລາຍການສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ເມືອງຈຳພອນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

No	Station name	Location			Coordination		Installed Year
		Village	District	Province	Latutufe	Logitude	
I	Meteorology station	Dongnokkhoun	Champhone	Savannakhet	16.458056	105.185833	China 2021
I	Warning Post	Kengkok Nua	Champhone	Savannakhet	16.451807	105.198597	KOICA July 2024
II Rainfall stations							
1	Km 35	Phonxay	Champhone	Savannakhet	16.484256	105.043136	KOICA July 2024
2	Laosouriya	Lao souriya	Champhone	Savannakhet	16.613889	105.149444	China 2023
4	Houymakyao	Houymakyao	Champhone	Savannakhet	16.536831	105.397864	KOICA July 2024
II Water level stations							
1	Kengkok Bridge	Kengkok Nua	Champhone	Savannakhet	16.451944	105.198333	DMH 1988
2	Soui Irrigation	Donnyaeng	Champhone	Savannakhet	16.519928	105.19565	CAWA project, 2020
3	Bak Irrigation	Huamuang	Champhone	Savannakhet	16.463157	105.200521	CAWA project, 2020
4	Chieu Irrigation	Dongmakmi	Champhone	Savannakhet	16.323619	105.224466	CAWA project, 2020
5	Koutkhaen	Dondaeng	Champhone	Savannakhet	16.477057	105.22215	CAWA project, 2020
6	Nong kan	Kengkok dong	Champhone	Savannakhet	16.435271	105.198516	CAWA project, 2020

sources: Provincial Natural resources and Environment of Savannakhet

ບໍລິການເຕືອນໄພ

ການບໍລິການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການປົກປ້ອງຊຸມຊົນ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ. ແນວໃດກໍດີ, ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນທົ່ວປະເທດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເທົ່າທີ່ຄວນ. ການສົ່ງຂໍ້ຄວາມເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າເນື່ອງຈາກຄຳແນະນຳມັກຈະກວ້າງເກີນໄປ, ມີຜູ້ທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ ແລະ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ພາສາທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ຕາມເວລາທີ່ຄາດໄວ້, ຜົນກະທົບ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ຊຸມຊົນຄວນໄດ້ຮັບ. ຕົວຢ່າງ ຢູ່ເມືອງຈຳພອນ ມີການອອກແຈ້ງການເຕືອນໄພນ້ຳຖ້ວມຜ່ານໂທລະສັບມືຖື ຫຼື ໃນຮູບແບບຈົດໝາຍຈາກອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນອອກໃນຊ່ວງເຫດການເກີດພາຍຸຫຼືໃນເວລາທີ່ລະດັບນ້ຳເຊບັ້ງຫຼືຂຶ້ນສູງແລ້ວ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຂໍ້ມູນລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຍັງບໍ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານ ແລະ ໂຄງການຈະພະຍາຍາມປັບປຸງລະບົບເຫຼົ່ານີ້ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນຳເຊບັ້ງຫຼືຊ່ອງຫວ່າງສະເພາະໃນການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແມ່ນໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງທີ 4. ການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງເຫຼົ່ານີ້ເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບການປັບປຸງປະສິດທິພາບໂດຍລວມຂອງລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມຍືດຢຸນຂອງຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ.

ຮູບທີ 13. ສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນເມືອງຈຳພອນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

ຕາຕະລາງທີ 4. ຊ່ອງຫວ່າງໃນເມືອງຈຳພອນ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (EWS) ສຳລັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ

ອົງປະກອບຂອງ EWS	ຊ່ອງຫວ່າງ
ຄວາມຮູ້ດ້ານຄວາມສ່ຽງ	<ul style="list-style-type: none"> • ຊຸມຊົນຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໄຟແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການຕອບສະໜອງທີ່ເໝາະສົມ • ການປະເມີນພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄຟນ້ຳຖ້ວມບໍ່ພຽງພໍ
ບໍລິການເຕືອນໄພ ແລະ ການຕິດຕາມ	<ul style="list-style-type: none"> • ຂໍ້ຄວາມເຕືອນໄພນ້ຳຖ້ວມພຽງແຕ່ກວມເອົາການພະຍາກອນອາກາດທົ່ວໄປ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ສະເພາະພໍທີ່ຈະເປັນການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າສຳລັບເຂດໃດນຶ່ງ • ຄຳເຕືອນເປັນພຽງການເຕືອນເຫດ ແລະ ບໍ່ຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບການຮັບມື • ບໍ່ມີລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າສຳລັບໄຟແຫ້ງແລ້ງ • ຂາດຂໍ້ມູນທາງນ້ຳທັນສະພາບ ເພື່ອຮອງຮັບການພະຍາກອນນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ. ຢູ່ເມືອງຈຳພອນ, ຜິຈາລະນາຕິດຕັ້ງເຄື່ອງວັດແທກລະດັບນ້ຳຝົນ ແລະ ວັດແທກລະດັບນ້ຳໃໝ່ຢູ່ບ້ານເພຍກາ, ດົງເມືອງ ແລະ ບ້ານສະຄິນ. • ຂາດຈຸດເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນເວລາທີ່ແທ້ຈິງ • ອຸປະກອນອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາແມ່ນລ້າສະໄໝແລ້ວ • ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມລະຫວ່າງສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືກຈຳກັດຢູ່ໃນ ກອຕ • ຈຳກັດ ຈຳນວນພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມສຳລັບການເກັບຂໍ້ມູນແລະການວິເຄາະ (ສຳລັບການຄາດຄະເນ) ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີຈຳກັດສຳລັບການບຳລຸງຮັກສາອຸປະກອນ. • ຄະນະນຳຂອງບ້ານບໍ່ເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການຕິດຕາມອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ບໍ່ມີບົດບາດໃນການຮັກສາຜື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ.
ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການສື່ສານ	<ul style="list-style-type: none"> • ການພະຍາກອນ ແລະ ຂໍ້ຄວາມເຕືອນອາດເປັນແບບເຕັກນິກເກີນໄປສຳລັບຜູ້ໃຊ້ຫຼາຍຄົນ ໂດຍສະເພາະຕົວແທນຂອງຊຸມຊົນ • ຂາດພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມຢ່າງພຽງພໍໃນການຕິດຕາມພະຍາກອນ ແລະ ຂໍ້ຄວາມເຕືອນໄພຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ • ມີຂໍ້ຈຳກັດ ແລະ ຂາດຄວາມຊັດເຈນກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂອງການພະຍາກອນ ແລະ ຂໍ້ຄວາມເຕືອນໄພໃນເມືອງ. ຂໍ້ມູນລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແມ່ນບໍ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນບັນດາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ • ບໍ່ມີກິນໄກໃນການກວດສອບວ່າບ້ານໄດ້ຮັບການເຕືອນໄພແລ້ວບໍ່, ການສື່ສານກັບປະຊາຊົນ, ວິທີການແລະຖ້າຫາກວ່າຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຖືກນຳໄປໃຊ້. • ຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງຢູ່ໃນຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຊຸມຊົນກ່ຽວກັບບົດບາດສະເພາະຂອງອົງການວິຊາການໃນການສະໜອງຂໍ້ຄວາມ.ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ
ຄວາມສາມາດໃນການຮັບມື	<ul style="list-style-type: none"> • ບໍ່ມີຄຸ້ມແນະນຳຂັ້ນຕອນທົ່ວໄປຢູ່ຂັ້ນບ້ານເພື່ອຮັບມືກັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ. • ຂາດຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຊຽງຊານ ກ່ຽວກັບວິທີຮັບມືກັບໄຟແຫ້ງແລ້ງ ລວມທັງການອະນຸລັກນ້ຳໃນການຜະລິດກະສິກຳ • ການປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ກັບຊຸມຊົນ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບເຫດໄຟນ້ຳຖ້ວມແມ່ນຍັງຈຳກັດຢູ່ໃນບາງບ້ານ. ແນວໃດກໍຕາມ, ຫຼາຍບ້ານທີ່ປະສົບໄຟນ້ຳຖ້ວມແມ່ນມີປະສົບການໃນການຕອບສະໜອງ ແລະ ປັບຕົວເຂົ້າກັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ • ຊັບພະຍາກອນບໍ່ພຽງພໍເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອໃນການແກ້ໄຂໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄຟແຫ້ງແລ້ງ (ເຊັ່ນ: ເຂດຍົກຍ້າຍ, ທີ່ຜັກອາໄສ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ເຄື່ອງໃຊ້ສຸກເສີນ) • ຄວາມສາມາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ເມືອງ ແລະ ຄະນະນຳບ້ານບໍ່ພຽງພໍໃນການປັບປຸງການຮັບມືກັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ ໂດຍຜ່ານການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຜືນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການປະຕິບັດດ້ານການກໍ່ສ້າງ.

3. ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ 2025-2029

3.1 ເປົ້າໝາຍ

ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ 5 ປີ (2025-2029) ເປັນການນຳສະເໜີເມືອງຈຳພອນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຮັບມືກັບສະພາບຜູ້ມີອາກາດຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ.

3.2 ຈຸດປະສົງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ໂດຍການປະຕິບັດຕາມ 5 ຈຸດປະສົງດັ່ງນີ້:

- 1) ຍົກສູງໃນການປຸກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ແລະ ປັບປຸງຄວາມພ້ອມ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຮັບມືຂອງຊຸມຊົນ
- 2) ປັບປຸງການພະຍາກອນຄວາມອັນຕະລາຍ ແລະ ການບໍລິການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ
- 3) ປົກປັກຮັກສາ, ຝື້ນຜູ້ແລະການຄຸ້ມຄອງໜ້າທີ່ແລະການບໍລິການຂອງລະບົບນິເວດ
- 4) ຮັບປະກັນນ້ຳສຳລັບໄພແຫ້ງແລ້ງ
- 5) ປັບປຸງການປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມ.

ການດຳເນີນການກ່ຽວກັບໂຄງສ້າງຜື້ນຖານແລະທີ່ບໍ່ແມ່ນຜື້ນຖານໂຄງລ່າງໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນສຳລັບເມືອງເພື່ອແກ້ໄຂຈຸດປະສົງຫ້າຢ່າງນີ້. ຕາຕະລາງ 5 ສະໜອງລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະຈຸດປະສົງ ພ້ອມກັບການປະເມີນງົບປະມານສຳລັບການປະຕິບັດງານພາຍໃຕ້ແຕ່ລະເປົ້າໝາຍໃນໄລຍະຂອງແຜນປະຕິບັດງານນີ້ ເຊັ່ນ: 2025-2029. ການກະທຳດັ່ງກ່າວມີລາຍລະອຽດຕື່ມອີກໃນຕາຕະລາງ 7. ການລົງທຶນດ້ານຜື້ນຖານໂຄງລ່າງໄດ້ຖືກຄາດຄະເນສຳລັບເມືອງໃນຕາຕະລາງ 6. ແຜນປະຕິບັດງານ (2025-2029) ສະເໜີໃຫ້ກວມເອົາສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄວາມຕ້ອງການລົງທຶນຜື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ຊ່ອງຫວ່າງໃນການລົງທຶນດ້ານຜື້ນຖານໂຄງລ່າງສາມາດກວມເອົາໂດຍຜ່ານການສະໜອງທຶນເພີ່ມເຕີມໃນໄລຍະແຜນປະຕິບັດງານນີ້ສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນການປະຕິບັດຕໍ່ໄປກົນ 2029. ຕາຕະລາງທີ 5 ໄດ້ສະໜອງດ້ານລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະຈຸດປະສົງໄປພ້ອມກັບການຄາດຄະເນດ້ານງົບປະມານສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພາຍໃຕ້ແຕ່ລະຈຸດປະສົງໃນທຸກໆ 5 ປີ. ຂໍ້ສະເໜີສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງແຕ່ລະຈຸດປະສົງ ໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນຕາຕະລາງທີ 6.

ຂໍ້ສະເໜີສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ງົບປະມານ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໂດຍຜ່ານການປົກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ດັ່ງສະແດງໃນຜົນການສຶກສາຈາກ 2 ບົດສຶກສາດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- 1) ຄຳແນະນຳການລົງທຶນດ້ານຜື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສຳລັບບ້ານເປົ້າໝາຍໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊບັ້ງຫຽງ (ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ Alluvium and Hydrotech, 2024a). ຄຳແນະນຳການລົງທຶນໃສ່ຜື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງບ້ານດົງເມືອງ, ເພຍກຳ ແລະ ສີວິໄລ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຂ.
- 2) ຄຳແນະນຳການລົງທຶນສຳລັບການປັບປຸງດ້ານເຄືອຂ່າຍອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ການປັບປຸງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າສຳລັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ Alluvium and Hydrotech, 2024b).

ໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ການຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນ ໃນເມືອງໄດ້ຮັບການຊີ້ນຳໂດຍແຜນທີ່ຜື້ນທີ່ຂອງຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມແລະໄພແຫ້ງແລ້ງ (Antea, 2024), ເຊິ່ງດຽວກັນກັບການແຊກແຊງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ.

ເງິນທຶນຄາດຄະເນການລົງທຶນໃນແຜນປະຕິບັດງານນີ້ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ກວມເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງບຸກຄະລາກອນພາຍໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງທີ່ໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນວຽກງານ. ເຊິ່ງມັນໄດ້ຄາດຄະເນໄວ້ວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານນີ້ແມ່ນນອນຢູ່ພາຍໃນຮູບແບບການໝູນໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ແລະຜະນິດງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງນັ້ນ.

ຕາຕະລາງທີ 5. ເປົ້າໝາຍແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ສະເໜີການລົງທຶນ ໄລຍະ 2025-2029

ຈຸດປະສົງ	ລາຍລະອຽດ	ສະເໜີ ງົບປະມານ ລົງທຶນ2025- 2029 (USD)	ໝາຍເຫດ
ຍົກສູງການປູກຈິດສຳນຶກ ນຶກກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ພ້ອມທັງປັບ ປຸງຄວາມພ້ອມ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການ ຕອບໂຕ້ຂອງຊຸມຊົນ	<ul style="list-style-type: none"> ຍົກສູງການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວ ກັບຄວາມສ່ຽງໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ໄຟນ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ), ລວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການເຕືອນໄພທີ່ສົ່ງໂດຍອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບ. ປັບປຸງຄວາມພ້ອມຂອງພາກລັດ ແລະ ສະຖາບັນເພື່ອ ຮັບມືກັບໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ລວມທັງ ການເຂົ້າເຖິງອຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກໃນເວລາເກີດເຫດສຸກເສີນ. 	\$ 680,000	500,000 ໂດລາ ແມ່ນກ່ຽວກັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ປັບປຸງການພະຍາກອນ ຄວາມອັນຕະລາຍ ແລະ ການບໍລິການເຕືອນໄພ ລ່ວງໜ້າ	<ul style="list-style-type: none"> ຍົກລະດັບໂຄງສ້າງພື້ນຖານທີ່ສະໜອງການພະຍາກອນ ແລະ ການເຕືອນໄພ ປັບປຸງການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ຄວາມເຕືອນໄພທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕໍ່ກັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ 	\$ 334,000	180,000 ໂດລາ ແມ່ນກ່ຽວກັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ປົກປັກຮັກສາ, ຝື້ນຝຸ ແລະການຄຸ້ມຄອງການ ເຮັດວຽກຂອງລະບົບນິ ເວດແລະການບໍລິການ	<ul style="list-style-type: none"> ການປະຕິບັດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ປັບປຸງການ ຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດ (ເຊັ່ນ: ທົ່ງນ້ຳຖ້ວມ, ດິນຊຸ່ມ, ໜ ອງ, ແມ່ນ້ຳ, ເຂດແຄມຝັ່ງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ) ເພື່ອ ຍືນຍົງທາງດ້ານອຸທິກກະສາດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈາກໄຟນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (ຕົວຢ່າງ: ການ ປ້ອງກັນກະແສນ້ຳ ແລະ ໄຟນ້ຳຖ້ວມສູງສຸດ.) ລວມເອົາການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດກ່ຽວກັບການ ອະນຸລັກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດ ແລະ ການ ປະຕິບັດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃສ່ກັນ 	\$ 1,675,000	1,000,000 ໂດລາ ແມ່ນກ່ຽວກັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ຮັບປະກັນນ້ຳສຳລັບໄພ ແຫ້ງແລ້ງ	<ul style="list-style-type: none"> ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນຂອບເຂດບ້ານ ເພື່ອ ຮັບປະກັນນ້ຳສຳລັບໄພແຫ້ງແລ້ງ ເປົ້າໝາຍນ້ຳດື່ມ ແລະ ນ້ຳໃຊ້ພາຍໃນຄົວເຮືອນ, ແລະ ໃຊ້ທົດສວນຄົວ ແລະ ການລ້ຽງສັດ (ເຊັ່ນ: ນ້ຳບາດານຊຸມຊົນ, ຖັງເກັບນ້ຳຝົນ ໃນຄົວເຮືອນ, ເຄື່ອງກອງນ້ຳ, ໜອງນ້ຳຊຸມຊົນ ແລະ ໂຄງສ້າງພື້ນຖານການສະໜອງນ້ຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ນ້ຳ ໃຕ້ດິນ. ແລະເຄື່ອງສູບນ້ຳຈາກແມ່ນ້ຳ. 	\$ 1,545,000	ແມ່ນກ່ຽວກັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ປັບປຸງການປ້ອງກັນໄພ ນ້ຳຖ້ວມ	<ul style="list-style-type: none"> ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລົງທຶນໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອປ້ອງກັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງປ້ອງກັນ ໄຟນ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ: ທາງຊອຍໃນບ້ານ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ). 	\$ 1,550,000	1,000,000 ໂດລາ ແມ່ນກ່ຽວກັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
Total		\$ 5,794,000	

ຕາຕະລາງທີ 6. ຄາດຄະເນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງຂັ້ນເມືອງ ພ້ອມສະເໜີການລົງທຶນ ໄລຍະ 2025-2029

ຈຸດປະສົງ	ຕົວຢ່າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ	ຄາດຄະເນ ການລົງທຶນ ທີ່ຕ້ອງການຕໍ່ ບ້ານ (USD)	# ບ້ານ	ຄາດຄະເນການ ລົງທຶນ ທີ່ຕ້ອງ ການໃນເມືອງ (USD)	ສະເໜີການລົງ ທຶນໄລຍະ 2025-2029
ປັບປຸງຄວາມພ້ອມຂອງ ຊຸມຊົນ ແລະຄວາມ ສາມາດໃນການຕອບສະ ໜອງ	ເຂດອົບພະຍົບແລະການຂົນສົ່ງ	\$30,000	24	\$720,000	\$500,000
ປັບປຸງການພະຍາກອນ ອັນຕະລາຍ ແລະການ ບໍລິການເຕືອນໄພລ່ວງ ໜ້າ	ການສື່ສານ ແລະອຸປະກອນຕິດຕາມ ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ	\$15,000	24	\$360,000	\$180,000
ປົກປັກຮັກສາ, ຝືນຝຸ ແລະການຄຸ້ມຄອງການ ທ່າງານຂອງລະບົບນິ ເວດແລະການບໍລິການ	ປະຕິບັດການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງສະພາບຂອງປ່າໄມ້ຖ້ວມ, ດິນ ທາມ, ເຂດແຄມຝັ່ງ, ປ່າໄມ້, ອ່າງ ເກັບນ້ຳ.	\$25,000 - \$50,000	125	\$3,125,000 - \$6,250,000	\$1,000,000
ຮັບປະກັນນ້ຳສຳລັບໄພ ແຫ້ງແລ້ງ	ອ່າງເກັບນ້ຳຊຸມຊົນ, ຖັງນ້ຳຝົນໃນ ຄົວເຮືອນ, ເຄື່ອງກອງນ້ຳ, ໜອງນ້ຳ ຊຸມຊົນ ແລະ ອື່ນໆ.	\$60,000 - \$80,000	125	\$7,500,000 - \$10,000,000	\$1,000,000
ປັບປຸງການປ້ອງກັນໄພ ນ້ຳຖ້ວມ	ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳຂອງບ້ານ, ຮ່ອງ ລະບາຍນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ	\$225,000 - \$500,000	24	\$5,400,000 - \$12,000,000	\$1,000,000

ຕາຕະລາງທີ 7. ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ ສຳລັບເມືອງຈຳພອນ (2025-2029)

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ-ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
ຈຸດປະສົງ 1: ຍົກສູງການປູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ປັບປຸງຄວາມພ້ອມ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຕອບສະໜອງຂອງຊຸມຊົນ.										
1	ຍົກສູງການປູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ	ພັດທະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ການສ້າງຈິດສຳນຶກດ້ວຍວິດີໂອ, ວິທະຍຸ, ໂປສເຕີ, ຄູ່ມືແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (ລວມທັງຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ).	ມ/ບ	ຮສສ, ກຊສ		X	X	X	X	30,000
2		ດຳເນີນຂະບວນການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການປູກຈິດສຳນຶກຂອງສາທາລະນະແລະກຸ່ມເປົ້າໝາຍ (ເຊັ່ນ: ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸ, ຜູ້ບໍ່ຮູ້ໜັງສື, ແລະ ຄົນພິການ).	ບ	ຮສສ /ກຊສ		X	X	X	X	30,000
3	ການກຽມພ້ອມແລະຄວາມສາມາດໃນການຕອບສະໜອງ	ສະໜັບສະໜູນການສ້າງແຜນຮັບມືກັບໄພພິບັດຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກອງທຶນຕອບໂຕ້ໄພພິບັດຂັ້ນເມືອງ, ປະຕິບັດການຝຶກຊ້ອມ ແລະ ການຝຶກຊ້ອມຈຳລອງເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ.	ມ/ບ	ຮສສ, ຄພຊ		X		X		50,000
4		ສ້າງມາດຕະຖານຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດການຕອບໂຕ້ໄພພິບັດຂັ້ນບ້ານ (SOP).	ບ	ຮສສ, ກຊສ, ທະຫານເຂດ		X	X	X		20,000
5		ສຳຫຼວດປະເມີນແລະສະໜອງຜົນຖານໂຄງລ່າງແລະຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນໃນການຂົນສົ່ງອົບພະຍົບ (ເຊັ່ນ: ເຮືອຈັກ).	ບ	ກຊສ, ທະຫານເຂດ	X	X				50,000
6		ສ້າງເຂດອົບພະຍົບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ບ່ອນພັກອາໄສສຸກເສີນຊົ່ວຄາວ ຫຼືຖາວອນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັດ.	ມ/ບ	ກຊສ, ທະຫານເຂດ			X	X	X	250,000
7		ດຳເນີນການທົດລອງໂຄງການສ້າງຄູກັນນ້ຳຖ້ວມ (ກໍ່ສ້າງສູງກວ່າລະດັບນ້ຳຖ້ວມສຳລັບເຫດການທີ່ມີໄລຍະການກັບຄືນ 100 ປີ) ສຳລັບການຍົກຍ້າຍສຸກເສີນນ້ຳຖ້ວມ (ຕົວຢ່າງ: ບ້ານເພຍກາ).	ບ	ກຊສ, ທະຫານເຂດ			X	X		250,000
ຈຸດປະສົງ 2: ປັບປຸງການພະຍາກອນຄວາມອັນຕະລາຍ ແລະ ການບໍລິການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ										

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
8	ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດຂອງ ສະຖາບັນ	ກຳນົດໜ້າທີ່, ພາລະບົດບາດ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ກິນໄກ ການປະສານງານທີ່ຈະແຈ້ງໃຫ້ແກ່ບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ ຜະຍາກອນ ແລະ ການເຕືອນໄພອັນຕະລາຍ (ລວມທັງກິນໄກ ການຕອບໂຕ້ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ 2 ຝ່າຍ ແລະ ການລາຍງານຕົວຈິງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ເຕືອນໄພລະດັບຊາດ).	ມ	ກຊສ-ກອຕ, ກຕສ, ຮສສ		X	X	X		30,000
9		ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນເຄືອຂ່າຍອາສາສະໝັກ ແລະ ພາກເອກະ ຊົນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການເຜີຍແຜ່ ແລະ ສື່ສານເຕືອນໄພ ລ່ວງໜ້າ.	ມ	ກຊສ, ຮສສ, ຖວທ		X	X	X		15,000
10		ການຈັດສັນພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ, ຝຶກອົບຮົມ, ສ້າງຂີດຄວາມ ສາມາດໃນການຕິດຕາມອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ ມູນ, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຖ່າຍທອດຂ່າວຜະຍາກອນ ແລະ ເຕືອນໄພຈາກສູນກາງ.	ມ	ກຊສ-ກອຕ			X	X		30,000
11	ຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງ ການບໍລິການເຕືອນໄພ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງລະບົບ ເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ	ດຳເນີນການສຶກສາເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເຕືອນໄພພາຍໃນເມືອງ.	ມ	ພຊສ	X					15,000
12		ພັດທະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ມາດຖານການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແບບ ງ່າຍດາຍ.	ມ	ກຊສ		X	X			15,000
13		ຍົກລະດັບ ຫຼືສະໜອງອຸປະກອນ/ເຄື່ອງມືເຕືອນໄພໃໝ່ (ຕົວຢ່າງ: ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການສື່ສານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ICT), ໂທລະໂຄງສາທາລະນະ, ແລະອື່ນໆ).	ມ/ບ	ກຊສ, ກຕສ			X	X	X	120,000
14		ບົວລະບັດຮັກສາໂຄງສ້າງພື້ນຖານຂອງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ.	ມ/ບ	ພຊສ			X	X	X	24,000
15		ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສາທິດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທ້ອງ ຖິ່ນ ແລະ ຊາວບ້ານ ໃຫ້ເປັນປະຈຳ 1 ຄັ້ງຕໍ່ປີ.	ມ/ບ	ກຊສ		X	X	X	X	20,000
16	ຍົກລະດັບພື້ນຖານໂຄງ ລ່າງທາງອຸທິກກະສາດ	ພັດທະນາຄູ່ມືແນະນຳສຳລັບວຽກງານອຸຕຸນິຍົມແລະລະບົບການ ເຕືອນໄພ.	ມ/ບ	ກຊສ	X					15,000

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
17		ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການຕິດຕາມວຽກງານອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ໂດຍການຕິດຕັ້ງສະຖານີໃຫມ່ໃສ່ປ່ອນທີ່ຍັງເປັນຊ່ອງຫວ່າງ. ຍົກລະດັບຫຼືສ້ອມແປງອຸປະກອນອຸທິກກະສາດຕາມຄວາມ ຕ້ອງການ.	ມ	ກຊສ		X		X		60,000
ຈຸດປະສົງ 3: ປົກປັກຮັກສາ, ຝື້ນຝູ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດ ແລະ ການບໍລິການ										
18	ຈັດບຸລິມະສິດການຝື້ນຝູ ບຸລະນະເຂດດິນ ບໍລິເວນນ້ຳທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ ທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການຮັກສານ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ ມີປະໂຫຍດອື່ນໆ.	ດຳເນີນການສຳຫຼວດຂັ້ນຜື້ນຖານ, ສ້າງແຜນທີ່, ລົງເບິ່ງຕົວຈິງ, ເຮັດການປະເມີນຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນາໆຜັນ, ຕິດຕາມ ຄວາມສົມດຸນຂອງນ້ຳ, ປະເມີນໜ້າທີ່ຂອງນ້ຳ (ຕິດຕາມການ ໄຫຼຜື້ນຖານແລະການໄຫຼວຽນສູງສຸດຂອງນ້ຳ), ແລະການປະ ເມີນທາງເສດຖະກິດ.	ມ	ກຊສ	X					100,000
19		ຄົ້ນຄ້ວາ, ກຳນົດ ແລະ ຈັດບຸລິມະສິດ ການຝື້ນຝູເຂດດິນ ບໍລິເວນນ້ຳທີ່ມີຄຸນຄ່າດ້ານຊີວະນາໆຜັນສູງ ແລະ ການສະໜອງ ໜ້າທີ່ສຳຄັນດ້ານອຸຕຸນິຍົມ.	ມ	ກຊສ	X					100,000
20		ສ້າງແຜນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ແຜນການຝື້ນຝູທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບເງື່ອນໄຂ ແລະຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະສະຖານທີ່	ມ/ບ	ກຊສ		X	X			100,000
21		ພັດທະນາແຜນການແບ່ງປັນນ້ຳເພື່ອຮັບປະກັນການເຊື່ອມສານ ທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຜົນໄດ້ຮັບຂອງສັງຄົມ, ເສດຖະກິດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີທີ່ສຸດຢູ່ໃນແຕ່ລະປ່ອນ.	ມ/ບ	ກຊສ		X	X			50,000
22		ປົກປັກຮັກສາແລະຝື້ນຝູທີ່ດິນປ່າໄມ້ (ໂດຍການປູກຕົ້ນໄມ້ຜື້ນ ເມືອງແລະຊະນິດໄມ້ຝຸ່ມແລະໂດຍການແບ່ງເຂດໃຫ້ຈະແຈ້ງ) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໜ້າທີ່ແລະການບໍລິການລະບົບນິເວດ.	ມ/ບ	ຫກປ		X	X	X	X	200,000
23		ນຳໃຊ້ເຕັກນິກການປູກພືດທີ່ເໝາະສົມ, ລວມທັງການກະຈາຍ ແກ່ນ, ການປູກເບ້ຍ, ແລະແບບການຝື້ນຝູໂດຍທຳມະຊາດ.	ມ/ບ	ຫກປ		X	X	X	X	100,000
24		ຕິດຕາມແລະຮັກສາພືດທີ່ຝື້ນຝູເພື່ອຮັບປະກັນຜົນສຳເລັດໃນໄລ ຍະຍາວ.	ມ/ບ	ຫກປ			X	X	X	40,000
25		ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເຂດກັນຊິນແມ່ນ້ຳ ແລະ ແຄມຝັ່ງນ້ຳໃນ ເຂດອ່າງເກັບນ້ຳໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປົກປ້ອງຄຸນນະພາບນ້ຳຈາກ	ບ	ກຊສ		X	X	X		100,000

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
26	ປົກປັກຮັກສາອ່າງເກັບນ້ຳແລະແຫຼ່ງນ້ຳສຳຄັນຂອງບ້ານ	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ຫຼືກລ້ຽງການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າໃນອ່າງນ້ຳຂອງທ້ອງຖິ່ນ.								
		ການປັກຫຼັກໜາຍເຂດແດນ ແລະ ສ້າງເຂດກັນຊົນພ້ອມແຫຼ່ງນ້ຳຂອງໝູ່ບ້ານ ເພື່ອປ້ອງກັນການບຸກລຸກຂອງມືຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ.	ບ	ກຊສ		X	X	X	X	100,000
27	ຝຶນຝູ້ແຄມສາຍນ້ຳ ແລະ ແມ່ນ້ຳ	ປັບປຸງສະພາບເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດເກັບນ້ຳ (ລວມທັງໜອງ, ເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ໜອງນ້ຳ) ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນບ້ານ ມີຄວາມຍືນຍົງ	ມ/ບ	ກຊສ		X	X	X	X	250,000
28		ຝຶນຝູ້ຄອງລະບາຍນ້ຳທຳມະຊາດ ແລະ ສະພາບຂອງສາຍນ້ຳທີ່ຊຸດໂຊມ.	ມ/ບ	ກຊສ		X	X	X	X	250,000
29	ການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງກົດລະບຽບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	ດຳເນີນໂຄງການລວມເອົາຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມເຂົ້າໃນການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍພິຈາລະນາທາງເລືອກໃນການຈຳກັດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງນ້ຳຖ້ວມ, ສ້າງລະບຽບການສຳລັບການອອກແບບອາຄານທີ່ທົນທານຕໍ່ກັບນ້ຳຖ້ວມ, ການຍົກຍ້າຍໂຄງລ່າງຝື້ນຖານ (ຕົວຢ່າງ: ເຮືອນ, ອາຄານແລະຊັບສິນທີ່ສຳຄັນຂອງບ້ານ) ແລະການຄຸ້ມຄອງຕາມກົດຫມາຍສຳລັບຝື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ. ຝື້ນທີ່ກັນຊົນ ແລະບ່ອນປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມ (ຕົວຢ່າງ: ໜອງນ້ຳ).	ມ	ກຊສ		X		X		30,000
30		ດຳເນີນໂຄງການລວມເອົາຄວາມສ່ຽງໄພແຫ້ງແລ້ງເຂົ້າໃນການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍພິຈາລະນາທາງເລືອກຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການປ້ອງກັນ (ແລະການແບ່ງເຂດ) ການສະໜອງຂອງອ່າງເກັບນ້ຳຂອງບ້ານ (ຕົວຢ່າງ: ຫ້ວຍນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍແລະສາຍນ້ຳ).	ມ	ກຊສ			X		X	30,000
31		ກຳນົດເຂດອະນຸລັກໂດຍການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຄມແມ່ນ້ຳ/ເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳ/ແມ່ນ້ຳ ແບບໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.	ບ	ກຊສ	X	X				30,000

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປີ1	ປີ2	ປີ3	ປີ4	ປີ5	
32	ການສ້າງຄວາມອາດ ສາມາດ	ສ້າງແລະປະຕິບັດແຜນການສ້າງຄວາມສາມາດຮອບດ້ານກ່ຽວ ກັບການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປັບຕົວຕາມລະບົບນິເວດ ແລະ ການຝຶນຝູ່ລະບົບນິເວດ.	ມ/ບ	ກຊສ	X					30,000
33		ພັດທະນາແລະສ້າງເງື່ອນໄຂສໍາລັບພະນັກງານຄະນະກຳມະການ ຜູ້ປະຕິບັດແຜນການ.	ມ/ບ	ພຊສ	X					15,000
34		ຝຶກອົບຮົມ / ກອງປະຊຸມສໍາມະນາໃຫ້ພະນັກງານຄະນະກຳມະ ການທ້ອງຖິ່ນ.	ມ/ບ	ກຊສ	X					15,000
35	ໂຄສະນາວຽກງານການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າແບບ ຍືນຍົງ ແລະ ຍົກສູງການ ປຸກຈິດສໍານຶກ	ຝຶກອົບຮົມ, ໂຄສະນາປຸກຈິດສໍານຶກ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ	ມ/ບ	ກຊສ			X		X	20,000
36		ໂຄສະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜັນຂະຫຍາຍໂດຍໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ, ຢູທູບ, ການແຊກຊ້ອນເຂົ້າໃນການບັນຍາຍຂອງ ໂຮງຮຽນແລະຊ່ອງທາງສື່ມວນຊົນອື່ນໆ.	ມ/ບ	ກຊສ	X	X	X	X	X	10,000
37		ຈັດແຂ່ງຂັນການສ້າງວິດີໂອສັ້ນ, ຄລິບສັ້ນ ແລະການສະແດງ ລະຄອນກ່ຽວກັບອ່າງຮັບແມ່ນໍ້າແບບຍືນຍົງ ແລະ ວິຖີຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.	ບ	ກຊສ		X	X	X	X	10,000
38	ໂຄສະນາການເຊື່ອມໂຍງ ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຂົ້າກັບວັດທະນະທຳໃນ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບ ນໍ້າຂອງຊຸມຊົນ	ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສໍາຫຼວດສະຖານທີ່ສໍາຄັນທາງທຳມະຊາດ ສໍາລັບ ການອະນຸລັກອ່າງຮັບແມ່ນໍ້າ ເພື່ອການພັກຜ່ອນຢ່ອນອາລົມ (ຢ່າງປ່າ/ເສັ້ນທາງທຳມະຊາດ) ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ວັດທະນະທຳຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ.	ມ/ບ	ກຊສ		X				15,000
39		ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ຖາວອນໃຫ້ຊຸມຊົນ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ບ	ກຊສ/ ພຊສ			X		X	20,000
40		ຈັດການແລກປ່ຽນ ຫຼື ຖອດຖອນບົດຮຽນໂຄງການ ແລະ ທັດສະນະສຶກສາໃຫ້ແກ່ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ.	ມ/ບ	ກຊສ				X		30,000
41		ສ້າງໂຄງການສາທິດດ້ານເສດຖະກິດໝູນວຽນສໍາລັບຊຸມຊົນ.	ບ	ກຊສ		X	X			30,000
ຈຸດປະສົງ 4: ຮັບປະກັນນໍ້າສໍາລັບຄວາມແຫ້ງແລ້ງ										
42		ສໍາຫຼວດ ແລະ ກຳນົດອົງປະກອບຫຼັກຂອງການດຳລົງຊີວິດໃນ ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງໃນທົ່ວເມືອງ	ມ/ບ	ກຊສ	X					100,000

ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
43	ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະເຮັດການສຳຫຼວດ ແຫຼ່ງນໍ້າ	ສຳຫຼວດແລະສ້າງແຜນທີ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະລະບົບນໍ້າຫນ້າດິນ ເຊັ່ນ: ໜອງແລະສາຍນໍ້າ (ລວມທັງ ຄຸນນະພາບນໍ້າ).	ມ/ບ	ກຊສ	X					100,000
44	ທາງເລືອກທາງວິສະວະ ກຳ ແລະການລົງທຶນໃສ່ ຜື່ນຖານໂຄງລ່າງ	ດຳເນີນການສຶກສາທາງເລືອກດ້ານວິສະວະກຳຜື່ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອຮັບປະກັນນໍ້າແກໄພແຫ່ງແລ້ງ (ເຄື່ອງດື່ມ, ນໍ້າໃຊ້ໃນຄົວ ເຮືອນ, ລ້ຽງສັດ, ແລະ ກະສິກຳຂະໜາດນ້ອຍ). ທາງເລືອກ ຕ່າງໆປະກອບມີນໍ້າບາດານຊຸມຊົນ, ຖັງເກັບນໍ້າຜື່ນໃນຄົວເຮືອນ , ເຄື່ອງກອງນໍ້າ, ໜອງນໍ້າຊຸມຊົນ ແລະໂຄງສ້າງຜື່ນຖານການສະ ໜອງນໍ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ: ນໍ້າໃຕ້ດິນ ຫຼືບໍາດູດນໍ້າຈາກ ແມ່ນໍ້າ). ກຳນົດໂຄງການບຸລິມະສິດຂອງເມືອງ.	ມ/ບ	ກຊສ	X					100,000
45		ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ສຳລັບໂຄງການບຸລິມະສິດ ຂອງບ້ານ.	ບ	ກຊສ		X				300,000
46		ອີງໃສ່ການສຶກສາຂ້າງເທິງ, ແລ້ວອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດບັນດາໂຄງການບຸລິມະສິດ ເພື່ອຮັບປະກັນແກ່ການ ປົກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບັນດາຄະນະ ຮັບຜິດຊອບຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.	ບ	ກຊສ		X	X	X	X	1,000,000
47		ຕິດຕາມໂຄງການກັບໜ່ວຍງານທ້ອງຖິ່ນ.	ມ/ບ	ພຊສ			X	X	X	50,000
48	ການສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນແລະການສ້າງ ກົນໄກການມີສ່ວນຮ່ວມກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ສຳຄັນ.	ມ/ບ	ກຊສ		X	X	X	X	30,000	
49	ການຮ່ວມມື ແລະການ ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ	ປະຕິບັດການສ້າງຄວາມສາມາດໃນການດຳເນີນງານ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາລະບົບເກັບນໍ້າ ແລະ ການສະໜອງນໍ້າ (ລວມທັງ ການເກັບກຳນໍ້າຜື່ນໃນຄົວເຮືອນ, ແລະ ລະບົບດູດນໍ້າໃຕ້ດິນ ຂັ້ນບ້ານ, ລະບົບນໍ້າ ແລະ ຊົນລະປະທານ)	ບ	ກຊສ/ພຊສ			X	X		30,000
50		ດຳເນີນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການຕິດຕາມຄຸນ ນະພາບນໍ້າສຳລັບການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຄົວເຮືອນລວມທັງການນໍາ ໃຊ້ອຸປະກອນການກັ່ນຕອງ.	ບ	ກຊສ			X	X		15,000

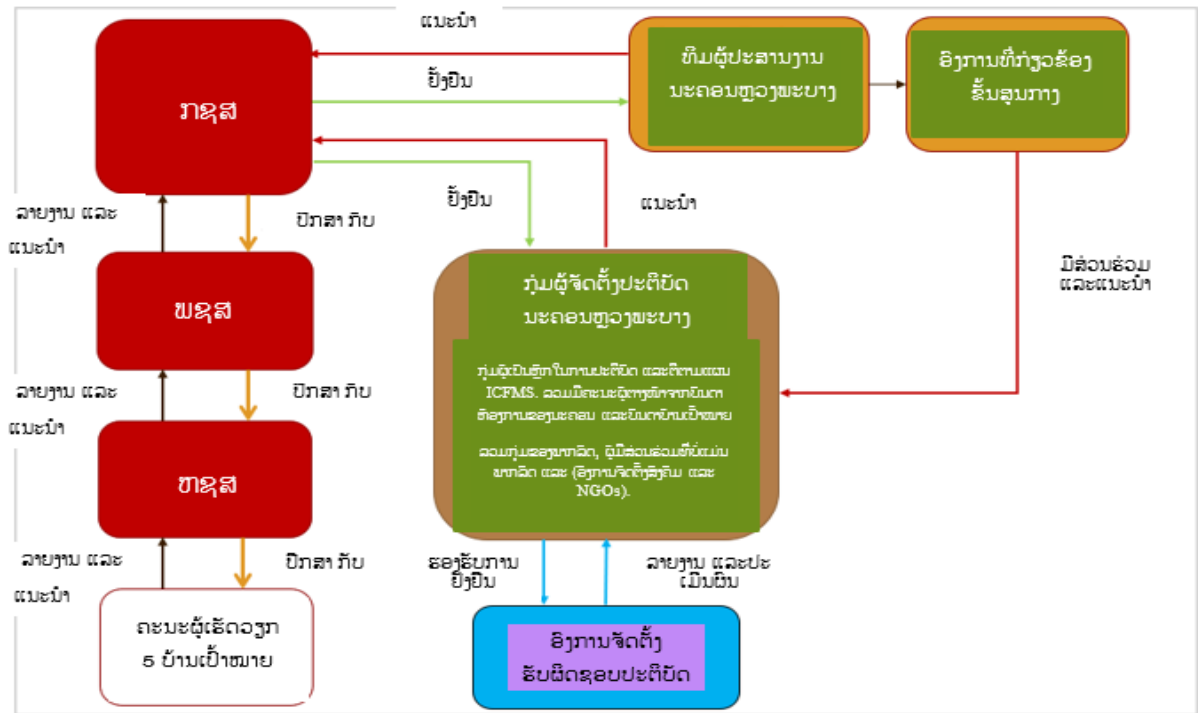
ລຳດັບ	ຫົວຂໍ້	ແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ	ລະດັບ ມ- ເມືອງ ບ-ບ້ານ	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2025-2029					ຄາດຄະເນງົບ ປະມານ (ໂດລາ)
					ປ1	ປ2	ປ3	ປ4	ປ5	
51		ສ້າງກິນໄກການຮ່ວມມື ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ຖອດຖອນບົດຮຽນ) ລະຫວ່າງບັນດາອົງການ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.	ມ	ກຊສ					X	20,000
ຈຸດປະສົງ 5: ປັບປຸງການປ້ອງກັນນໍ້າຖ້ວມ										
52		ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມຕ້ອງການ ແລະທາງເລືອກ (ໂດຍມີການຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນ) ສຳລັບໂຄງສ້າງຜື່ນຖານປ້ອງກັນໄພນໍ້າຖ້ວມຂອງບ້ານ ລວມທັງຊ່ອງທາງນໍ້າຖ້ວມ ແລະລະບົບປ້ອງກັນໄພນໍ້າຖ້ວມ. ກຳນົດໂຄງການບຸລິມະສິດຂອງເມືອງ.	ມ/ບ	ກຊສ	X					100,000
53	ທາງເລືອກດ້ານວິສະວະກຳ ແລະການລົງທຶນດ້ານຜື່ນຖານໂຄງລ່າງ	ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດ (ໂດຍມີການຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນ) ໃນການຮັກສາຕະຝັງແມ່ນໍ້າ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາຜື່ນຖານໂຄງລ່າງຂອງໝູ່ບ້ານຈາກການເຊາະເຈື່ອນ. ກຳນົດໂຄງການບຸລິມະສິດໃນເມືອງທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງສຸດ	ມ/ບ	ກຊສ	X					100,000
54		ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ສຳລັບໂຄງການບຸລິມະສິດ.	ບ	ກຊສ	X	X				100,000
55		ໂດຍອີງໃສ່ການສຶກສາຂັ້ນເທິງ, ແລ້ວອອກແບບ ແລະ ປະຕິບັດບັນດາໂຄງການບຸລິມະສິດ ເພື່ອຮັບປະກັນແກ່ການປົກສາຫາລື ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບທ້ອງຖິ່ນ.	ບ	ກຊສ		X	X	X	X	1,000,000
56		ຕິດຕາມໂຄງການກັບໜ່ວຍງານທ້ອງຖິ່ນ	ມ/ບ	ພຊສ			X	X	X	200,000
57		ການສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນແລະການມີສ່ວນຮ່ວມກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ສຳຄັນ	ມ/ບ	ກຊສ		X	X	X	X	30,000
58	ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ	ສ້າງກິນໄກຮ່ວມມື ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ຖອດຖອນບົດຮຽນ) ລະຫວ່າງບັນດາອົງການ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.	ມ	ກຊສ				X	20,000	
Total										5,794,000

3.3 ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ICFMS ເມືອງຈຳພອນ ກຳນົດການດຳເນີນການສຳລັບເມືອງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບອາກາດຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ກັບ ໄຟນ້ຳຖ້ວມແລະໄພແຫ້ງແລ້ງ. ການປະຕິບັດບັນດາການເຄື່ອນໄຫວເຫຼົ່ານີ້ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຊີ້ນຳນຳພາ ແລະ ການຮ່ວມມືຈາກບັນດາ ກະຊວງການຕ່າງໆຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ.

ກຊສ ຮັບຜິດຊອບຫຼາຍຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ICFMS ລວມທັງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ການປ້ອງກັນໄຟນ້ຳຖ້ວມ, ການຕິດຕາມອຸ ທິກກະສາດ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ, ແລະການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວາມສຳເລັດຂອງ ICFMS ແມ່ນຢູ່ກັບວິທີການທີ່ ກຊສ ມີປະສິດທິພາບໃນການປະຊຸມ, ມີສ່ວນຮ່ວມແລະປະສານງານທັງຫມົດຂອງລັດຖະບານແລະຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານໃນການອອກແບບ, ການຈັດສິ່ງແວດລ້ອມແລະການລາຍງານກ່ຽວກັບການດຳເນີນການທີ່ສະເໜີ. ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ຄວາມສ່ຽງຂອງການເຊື່ອມໂຍງແລະການປະສານງານຂອງຂະແໜງການ, ກອບການປະສານງານສອງຝ່າຍໄດ້ຖືກສະເໜີເພື່ອໃຫ້ເປັນ ພື້ນຖານໃນການປະສານງານລະຫວ່າງການປະຕິບັດແຜນ ICFMS (ຮູບທີ 14):

- ທີມງານຜູ້ປະສານງານທີ່ປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງເພື່ອສະໜອງການຕິດຕາມແຜນລະດັບສູງ ແລະໃຫ້ຄຳແນະນຳໃຫ້ ກຊສ
- ຄະນະຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານປະກອບດ້ວຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ເມືອງເປົ້າໝາຍ.

ຮູບທີ 14. ການຈັດລະບຽບການປົກຄອງ

ທີມງານຜູ້ປະສານງານ: ຈຸດປະສົງຂອງທີມງານປະສານງານແມ່ນເພື່ອໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຂະແໜງການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳໃນ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈແລະການປະຕິບັດຂອງ ແຜນ ICFMS. ພາຍໃຕ້ການເປັນປະທານຂອງ ກຊສ ແລະ ລວມມີຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຂັ້ນ ສູນກາງໃນການຄຸ້ມຄອງນ້ຳແລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ: ກະຊວງກະສິກຳແລະປ່າໄມ້, ກະຊວງແຮງງານແລະສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ, ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີແລະການສື່ສານ, ກະຊວງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ແລະ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ). ທີມງານຜູ້ປະສານງານເຮັດໜ້າທີ່ການຕັດສິນໃຈໂດຍການເປັນເອກະສັນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດແຜນ ICFMS.

ຄະນະຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ: ຈຸດປະສົງຂອງຄະນະຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນເພື່ອປະສານງານ ການເຄື່ອນໄຫວໃນຂັ້ນເທິງ, ສຶກສາ ແລະ ວິເຄາະ, ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ. ນອກນີ້ຈະລວມເຖິງການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ, ການທົບທວນຄືນການວິເຄາະແລະການປຶກສາຫາລືສະຫມອງຂອງການທຳ ທາຍການປະຕິບັດ. ຄະນະຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານແມ່ນເປັນປະທານໂດຍ ພຊສ ແລະຈະປະກອບດ້ວຍວິຊາການຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ (ເຊັ່ນ: ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງແຂວງທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ວຽກງານຄົມມະນາຄົມ ສາທາລະນະ, ການຄຸ້ມຄອງໄຟຟ້າ, ແລະການສື່ສານ). ຄະນະຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດັ່ງກ່າວສາມາດນຳໃຊ້ເປັນເວທີຕົ້ນຕໍໃນການ ລາຍງານແລະປະເມີນຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ.

4. ເອກະສານອ້າງອີງ

1. Agriculture and Forest District office (2024). Agriculture production planning for dry season for Champhone District
2. Alluvium and Hydrotech Consulting, June 2024 (Final), Optioneering Report for flood and drought risk reduction in Xe Bang Hieng River Basin, Report prepared for UNDP and DWR for the Project: Technical support for enhancing climate resilience through ICM and EbA (RFP-005-2023).
3. Alluvium and Hydrotech Consulting, October 2024 (Final), Hydrometeorological Network Upgrades and Early Warning System Updates for Flood and Drought, Report prepared for UNDP and DWR for the Project: Technical support for enhancing climate resilience through ICM and EbA (RFP-005-2023).
4. Antea Group (2024). Technical Support for modelling and development of risk maps in Lao PDR. Report prepared for UNDP.
5. Champhon district (2021) – 8th Expansion plan on social-economic development plan of Champhon district
6. Department of Planning and Investment, Savannakhet Province (2022) - The 8th 5-Year Socio-Economic Development Plan (2021-2025) of Savannakhet Province.
7. Hisao, F (ed) (1992). Application of Reforestation and Agro-Forestry to Soil Management and Khorat Plateau. Finalized Working Document, Prepared for the Mekong Secretariat.
8. IPCC, 2023: Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Core Writing Team, H. Lee and J. Romero (eds.)]. IPCC, Geneva, Switzerland, pp. 35-115, doi: 10.59327/IPCC/AR6-9789291691647.
9. Korea International Cooperation Agency (KOICA), 2024. Manufacture & installation of climate change adaptive flood forecasting and warning system in Xe Bang Hieng River Basin, Lao PDR
10. Lao National Land Management Authority (2015) – Lao National Land Management Authority. "Land Use Planning and Management in Laos.
11. Mastrorillo, M., et al. (2016). Climate Change and its Impact on Southeast Asia. Regional Environmental Change, 16(2), 503-515.
12. Ministry of Natural Resources and Environment (2020). Climate Change Vulnerability Assessment in Lao PDR
13. Ministry of Natural Resources and Environment (2022) - Se Bang Hiang watershed management plan 2021-2025
14. Ministry of Natural Resources and Environment (2023) - National Strategy for Climate Change By 2030
15. Ministry of Natural Resources and Environment (2022) – Wetland management plan in Ramsa Se Champhon area
16. Ministry of Planning and Investment 2016) - National vision to 2030 and National Strategy on Social-Economic Development 10 year period (2016-2025)
17. MRC (2009) - Mekong River Commission. "Mekong Climate Change Adaptation Strategy."
18. MONRE (2022). Xe Banghieng River Basin Management Plan 2021-2025
19. Savannakhet Province Disaster Management Committee (2024). Disaster Risk Reduction Strategy in Savannakhet Province until 2035
20. Rohan Last (2004). A Review of the Potential for Salinity in Lao PDR. National Centre for Groundwater Management, University of Technology, Sydney
21. United Nations Development Programme (UNDP), 2018. Five approaches to build functional early warning systems.
22. UNEP-UNDP-IUCN (2010) Making the Case for Ecosystem Based Adaptation: Building Resilience to Climate Change
23. Wiszniewski, M., Szymanek, M., & Żylicz, T. (2005). Groundwater modeling in salinized areas: Case study of the lower Xe Champhone catchment. Journal of Hydrology, 302(1-4), 114-128

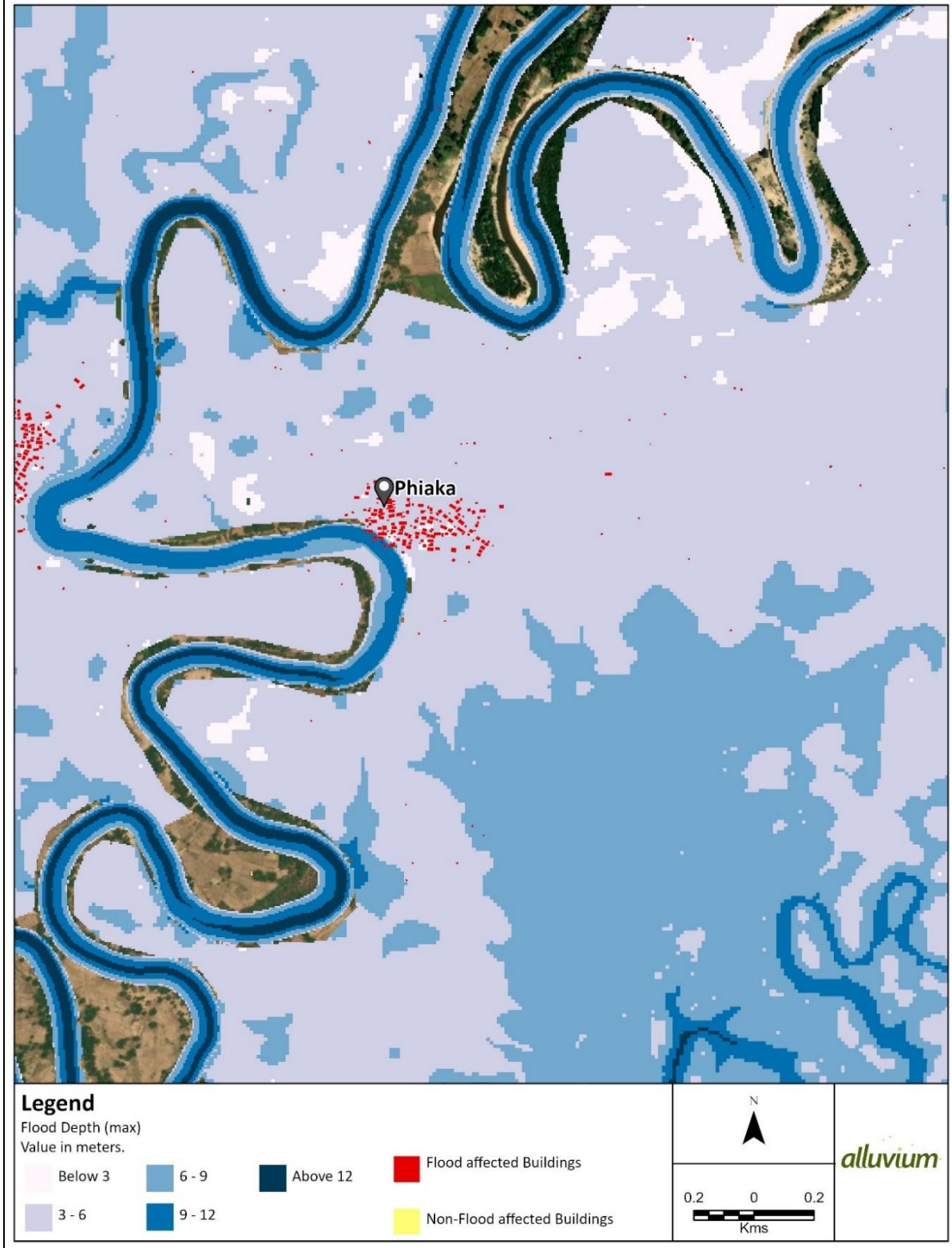
5. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A – ແຜນທີ່ນ້ຳຖ້ວມບ້ານເປົ້າໝາຍ

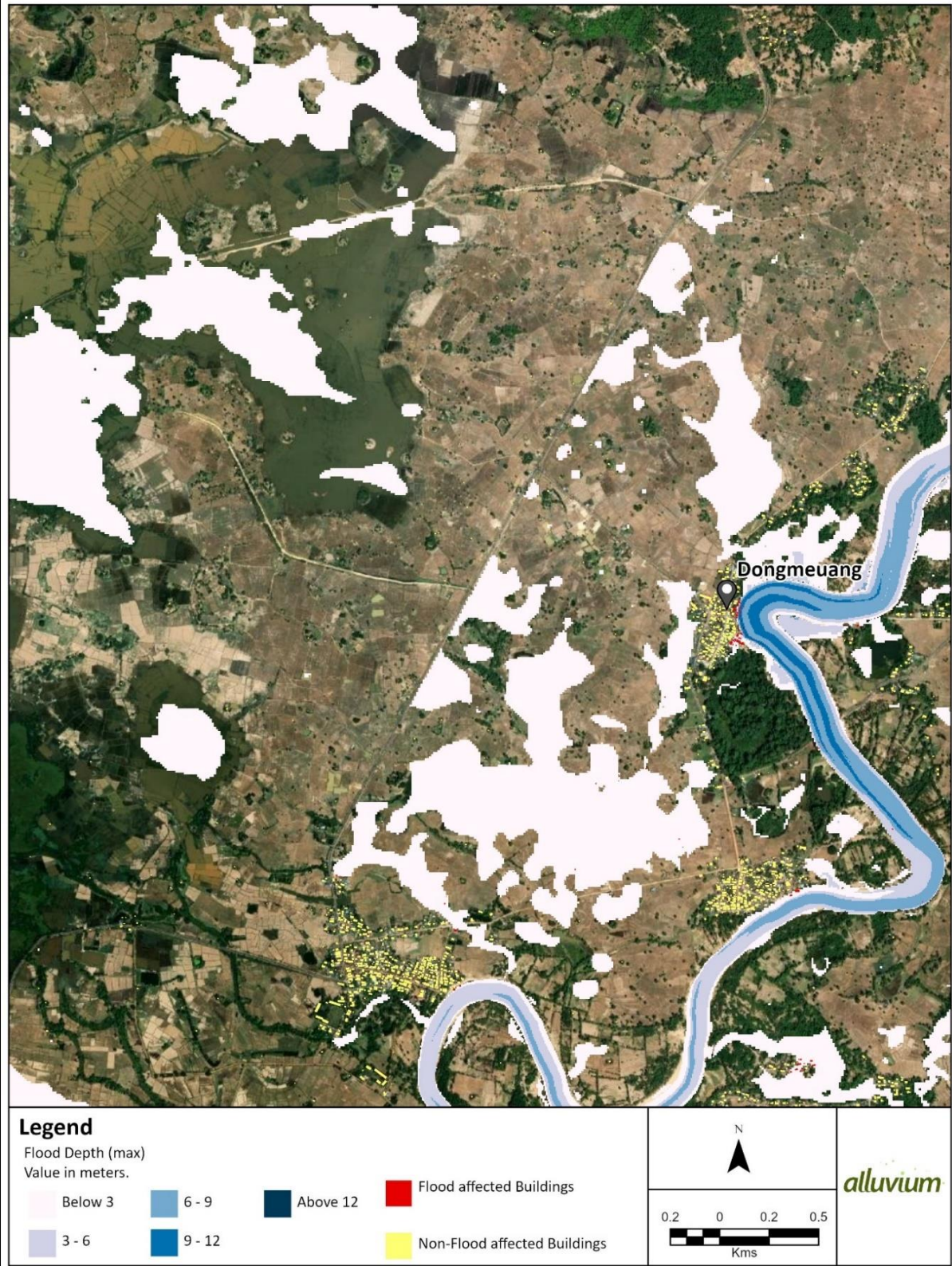
ຮູບທີ 15. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສຳລັບຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສຳລັບບ້ານ ເພຍກ່າ

PHIAKA FLOOD DEPTH (100 Yr. Return Period)

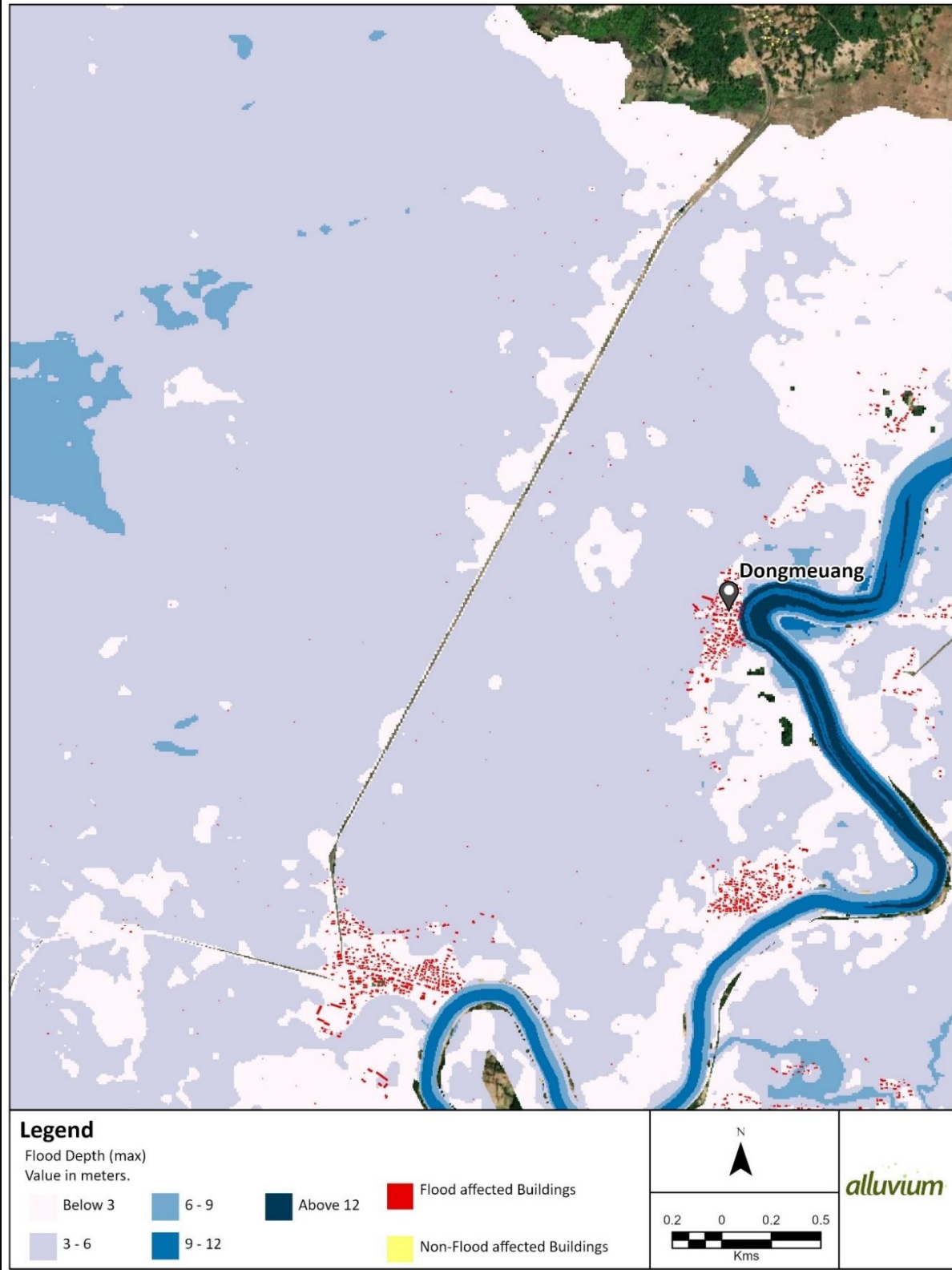
ຮູບທີ 16. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສຳລັບຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສຳລັບບ້ານ ເພຍກ່າ

DONGMEUANG FLOOD DEPTH (10 Yr. Return Period)

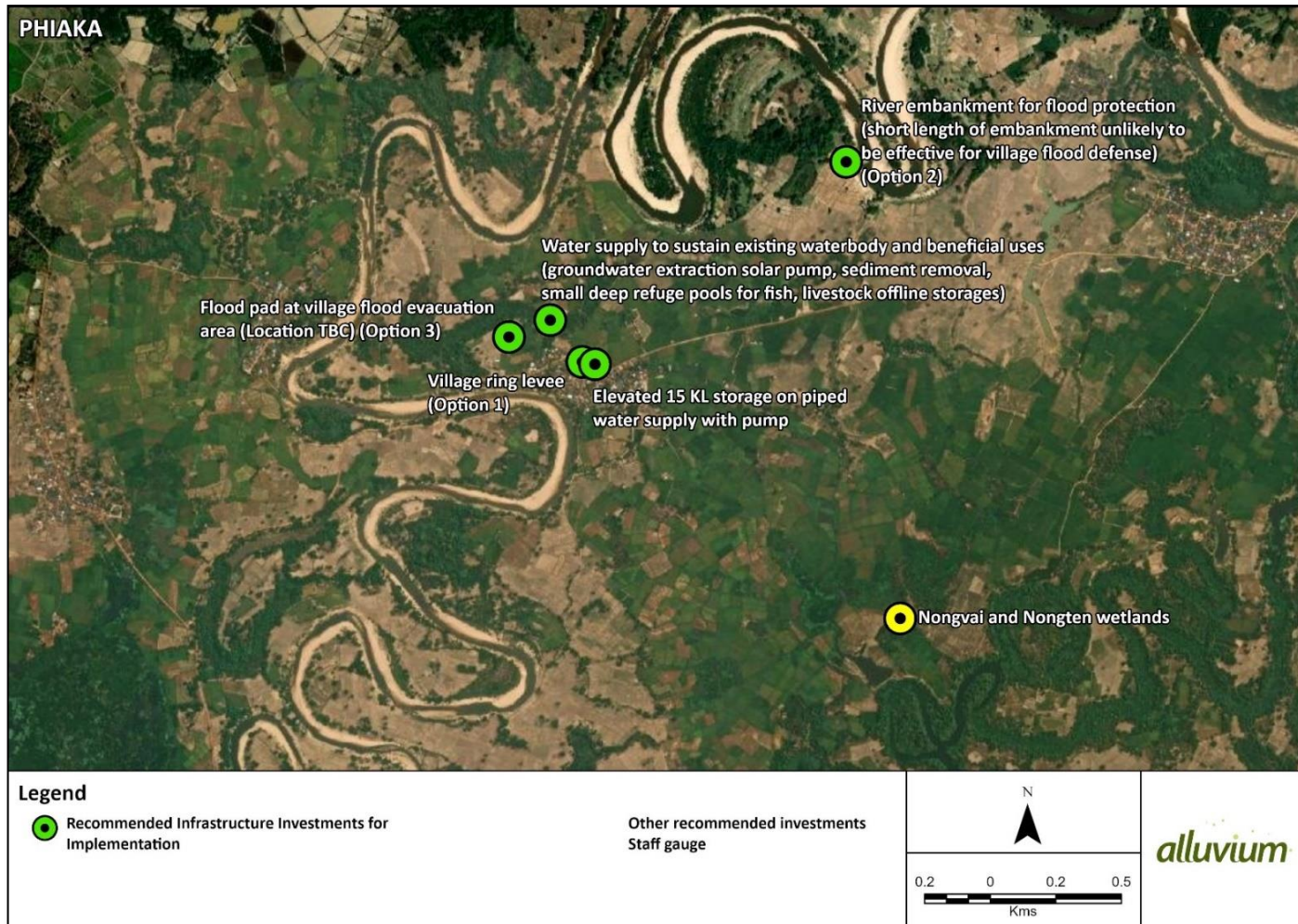
ຮູບທີ 17. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສຳລັບຮອບວຽນການເກີດຊ້ຳ 10 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສຳລັບບ້ານ ດົງເມືອງ.

DONGMEUANG FLOOD DEPTH (100 Yr. Return Period)

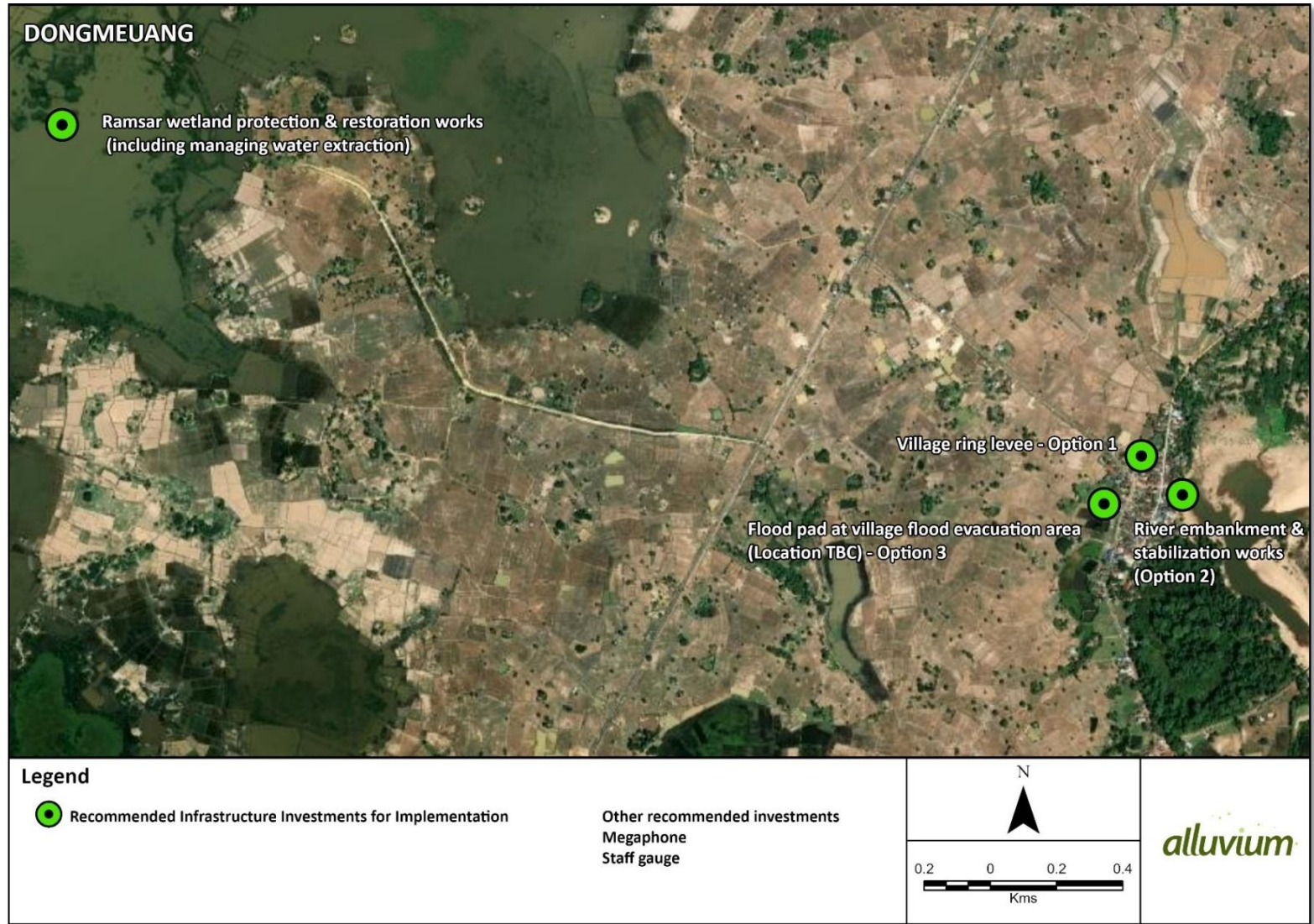

ຮູບທີ 18. ຂອບເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກ ສຳລັບຮອບວຽນການເກີດຊຳ 100 ປີ (ສະພາບອາກາດໃນປະຈຸບັນ) ສຳລັບບ້ານ ດົງເມືອງ

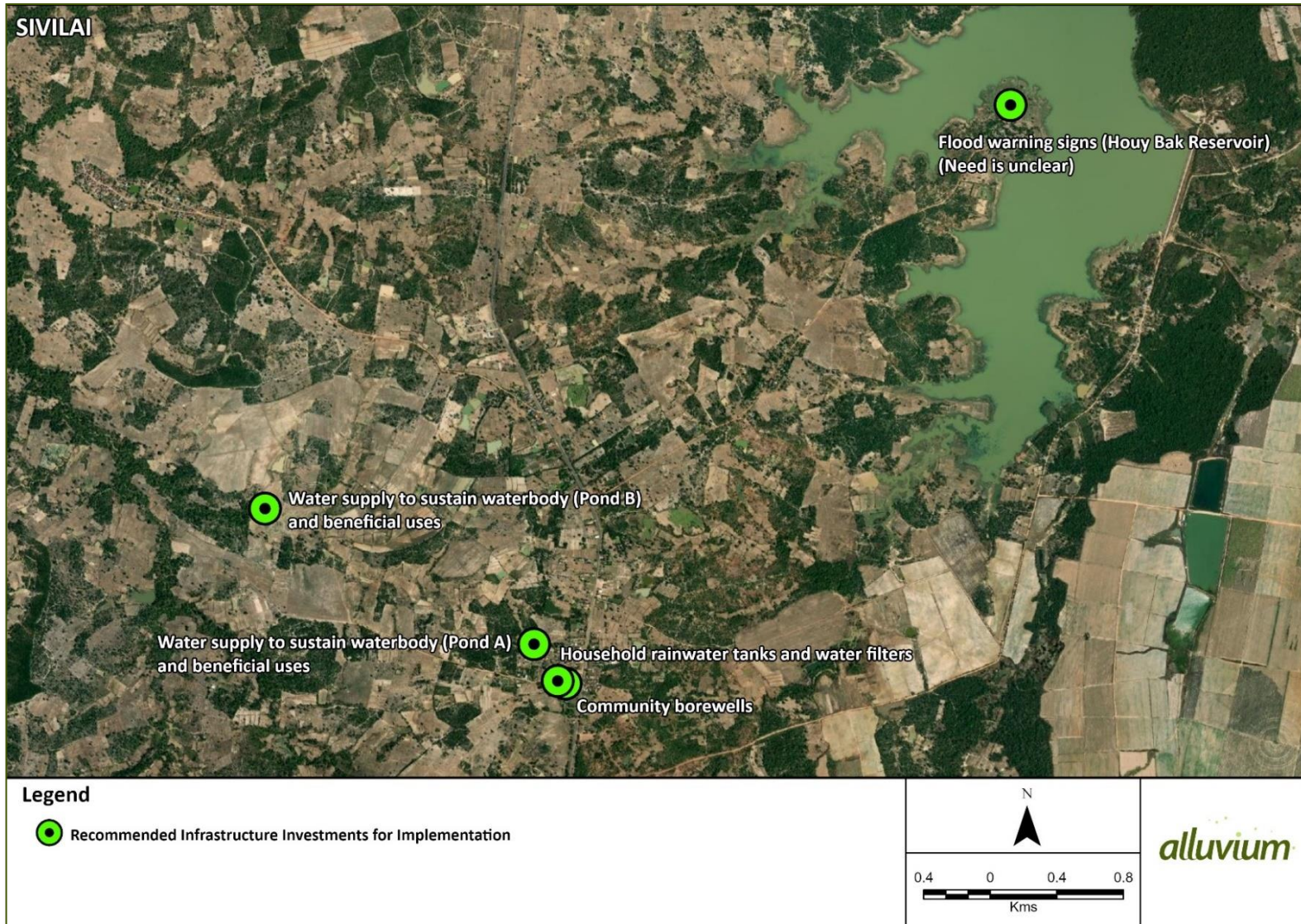
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ B – ການສະເໜີໂຄງລ່າງຂອງບ້ານເປົ້າໝາຍ

ຮູບທີ 19. ແນະນຳການລົງທຶນຜືນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສຳລັບບ້ານເພຍກາ.

ຮູບທີ 20. ແຜນນຳການລົງທຶນພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສຳລັບບ້ານດົງເມືອງ.

ຮູບທີ 21. ແຜນນຳການລົງທຶນພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງສຳລັບບ້ານສີວິໄລ.

**ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ການປັບຕົວບົນພື້ນຖານລະບົບນິເວດ
ຫນ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (ກຊນ)
ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ)**

 laoiwrn-eba.com

 iwrn.eba@gmail.com

 IWRM-EbA Project

 IWRM - EbA Project